

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 15. 6. 2019

Število objav: 22

Internet: 18

Tisk: 4

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 1

Inženirska zbornica ...: 5

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 10

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 15

Internet	Naslov	Okoljski minister: Gorelo ni nič podobnega kot v Kemisu		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Rtvslo.si; 540.375, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 13	Avtor	La. Da. , B. R. , G. K.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...stirodurja v Sloveniji Proizvodnja v Fragmatu je sicer delovala 24 ur na dan, vse dni v letu. "Težava je, ker je bila ta proizvodnja v vzponu, saj je v vzponu gradbeništvo , kar bo velik udarec tudi za komercialni del, zagotovo se bodo povečale tudi cene tega materiala," je dejal župan. Skladišče Fragmata je bilo namreč polno...			

Internet	Naslov	Po prvih analizah voda in zrak v okolici Fragmata nista onesnažena		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Rtvslo.si; 540.375, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 20	Avtor	La. Da. , B. R. , G. K.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...stirodurja v Sloveniji Proizvodnja v Fragmatu je sicer delovala 24 ur na dan, vse dni v letu. "Težava je, ker je bila ta proizvodnja v vzponu, saj je v vzponu gradbeništvo , kar bo velik udarec tudi za komercialni del, zagotovo se bodo povečale tudi cene tega materiala," je dejal župan. Skladišče Fragmata je bilo namreč polno...			

Internet	Naslov	Šarec: Pomembno je, da so po požaru v Fragmatu prebivalci na varnem (dopolnjeno)		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Kronika; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 22	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...podjetju," so sporočili z ministrstva. Proizvodnja je delovala 24 ur na dan, vse dni v letu. "Težava je, ker je bila ta proizvodnja v vzponu, saj je v vzponu gradbeništvo , kar bo velik udarec tudi za komercialni del, zagotovo se bodo povečale tudi cene tega materiala," je dejal župan. Skladišče Fragmata je bilo namreč polno...			

Internet	Naslov	Požar uničil Fragmatov obrat v Podskrajniku, hujših posledic za okolico očitno ni (zbirno)		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Kronika; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 24	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...zgorelo repromateriala in izdelkov. Proizvodnja je delovala 24 ur na dan, vse dni v letu. "Težava je, ker je bila ta proizvodnja v vzponu, saj je v vzponu gradbeništvo , kar bo velik udarec tudi za komercialni del, zagotovo se bodo povečale tudi cene tega materiala," je dejal župan. Skladišče Fragmata je bilo namreč polno...			

Internet	Naslov	Dnevnik o konfliktu med arhitekti in inženirji (14. 6.)		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Pregled tiska; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 25	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...Oster boj za velike posle piše o konfliktu med inženirji in arhitekti, kdo lahko vodi projekt gradnje posameznega objekta, saj je po njenem mnenju nova gradbena zakonodaja glede tega dovolj nedoločna. "Po opozorilih arhitektov so nejasna pravila in nedosledna praksa na upravnih enotah v preteklosti omogočili razbohotenje...			

Internet	Naslov	Razkol v inženirski zbornici		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Dnevnik.si; 283.341, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 27	Avtor	Marjeta Kralj		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Razkol v inženirski zbornici Več kot 400 članov inženirske zbornice je prepričanih, da jih je stanovska organizacija izdala, ker ni preprečila “grobe diskriminacije” – odvzema statusa pooblaščenega inženirja. Na inženirski zbornici odgovarjajo, da člani ohranjajo vse svoje pravice. Gradbeni inženirji...			

Internet	Naslov	Gradbeni inženirji ne smejo voditi gradnje trgovin		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Dnevnik.si; 283.341, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 15. 6. 2019		
Stran v zbirki: 29	Avtor	Tomaž Krištof		
	Teme	Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...inženirji ne smejo voditi gradnje trgovin« (Dnevnik, 13. 6. 2019) gospod Anjo Žigon navaja, da je v preteklosti, govor je o času veljavnosti zakona o graditvi objektov (ZGO-1, 2008–2018), gradbeni inženir lahko bil vodja projekta za stavbe, sedaj pa da jim je ta pravica z odločitvijo ministrstva za okolje in...			

Internet	Naslov	Vodenje projektov naj bo stvar strokovnih kompetenc, in ne pogajalski izkupiček!		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Dnevnik.si; 283.341, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 15. 6. 2019		
Stran v zbirki: 33	Avtor	Tomaž Krištof		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Gradbeni zakon		
Povzetek	...Vodenje projektov naj bo stvar strokovnih kompetenc, in ne pogajalski izkupiček! Po uveljavitvi trojčka gradbene zakonodaje in predvsem ob napovedanih spremembah tega trojčka je ponovno vzplamtela razprava o kompetencah posameznih strok za izdelavo posameznih vrst projektne...			

Tisk	Naslov	Levico moti striptiz na Nazarjevi		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Dnevnik; 107.900, Slovenija	Stran: 13	Površina: 462 cm ²
	Rubrika, Datum	Ljubljana in okolica; 15. 6. 2019		
Stran v zbirki: 35	Avtor	Živa Rokavec		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...postopek za konkretno lokacijo, a ne z vidika primernosti vsebine, temveč na podlagi drugih predpisov, in sicer odloka o oglaševanju, zakona o cestah in gradbenega zakona . »Ker gre za območje, ki je varovano s predpisi s področja varstva kulturne dediščine, je treba za postavitev objektov pridobiti soglasje organa, pristojnega...			

Internet	Naslov	Požar uničil Fragmatov obrat v Podskrajniku		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Primorske.si; 107.389, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 38	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Proizvodnja je delovala vse dni v letuProizvodnja je delovala 24 ur na dan, vse dni v letu. "Težava je, ker je bila ta proizvodnja v vzponu, saj je v vzponu gradbeništvo, kar bo velik udarec tudi za komercialni del, zagotovo se bodo povečale tudi cene tega materiala," je dejal župan. Skladišče Fragmata je bilo namreč polno...			

Internet	Naslov	V ponudbi prostih delovnih mest tudi zanimive priložnosti čez mejo		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Sobotainfo.com; 62.222, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 40	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Tokrat vam med drugim predstavljamo priložnosti za kuharje, športne in otroške animatorje, srednje medicinske sestre, bolničarje in negovalce, delavce v gradbeništvo ter pripravništva v Evropskem parlamentu. Kuhar, kuharski pomočnik - Avstrija Z ustrežno izobrazbo in osnovnim znanjem nemškega jezika, lahko v hotelu...			

Internet	Naslov	Razkol v inženirski zbornici		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 42	Avtor	Marjeta Kralj		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Več kot 400 članov inženirske zbornice je prepričanih, da jih je stanovska organizacija izdala, ker ni preprečila "grobe diskriminacije" – odvzema statusa pooblaščenega inženirja. Na inženirski zbornici odgovarjajo, da člani ohranjajo vse svoje pravice. Gradbeni inženirji se bojijo,...			

Tisk	Naslov	Novi javni pozivi Eko sklada		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Gorenjski glas - Kranjčanka; 43.000, Slovenija	Stran: 46	Površina: 691 cm ²
	Rubrika, Datum	Priloga Kranjčanka; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 46	Avtor	Matjaž Eržen		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...učinkovitosti, izračun po metodologiji PHPP, projekt za izvedbo del in če je potrebno gradbeno dovoljenje tudi projekte za fazo DGD, strokovni nadzor po Gradbenem zakonu ipd. Višina nepovratne finančne spodbude je od 65 EUR/m2 neto ogrevane in prezračevane površine za gradnjo ali nakup hiše, ki izpolnjuje pogoje javnega...			

Tisk	Naslov	Trg nebeškega miru		
Zaporedna št. 14	Medij; Doseg	Gorenjski glas; 39.000, Slovenija	Stran: 17	Površina: 505 cm ²
	Rubrika, Datum	Po svetu; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 48	Avtor	Miha Naglič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...prihodnost dovolj, je vodilni kitajski časnik Renmin Ribao očital, da so izdali štiri temeljna načela revolucije: vodilno vlogo KP, diktaturo proletariata, graditev socializma na poti v komunizem in vztrajanje pri marksizmu-leninizmu- in Maovi misli kot teoretičnemu fundamentu tega zgrešenega početja. Prav so imeli!...			

Internet	Naslov	Prikaz nasprotnih dejstev: Gradnja trgovskega centra Ikea se zamika Finance Live Tedensko v vašem e-nabiralniku!		
Zaporedna št. 15	Medij; Doseg	Manager.finance.si; 19.500, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 50	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Slovenska fintech disrupcija: Platforma za instantne nakupe na obroke v poslovalnicah in na spletu (PRO) Več iz teme. Obveščaj me o novih člankih: gradbeništvo dodaj Anjo Žigon dodaj Ministrstvo za... dodaj Tomaž Krištof dodaj Zbornica za... dodaj Čas branja: 1 min SHRANI 0 14.06.2019 10:16 Dopolnjeno:...			

Tisk	Naslov	Žilava stebila konoplje uničujejo kombajne		
Zaporedna št. 16	Medij; Doseg	Štajerski tednik; 17.000, Slovenija	Stran: 7	Površina: 681 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 52	Avtor	Senka Dreu		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...slovenske zemlje druge poljščine. Znova se je pri nas pojavila po letu 2004, ko se je začela poudarjati njena vsesplošna uporabnost tako v prehrani, medicini, gradbeništvu kot tudi v tekstilni, kozmetični, papirni in avtomobilski industriji. Poleg tega je industrijska konoplja, ki ji upravičeno rečejo rastlina za vse, lahko...			

Internet	Naslov	Razkol v inženirski zbornici		
Zaporedna št. 17	Medij; Doseg	Preberi.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 53	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije		
Povzetek	...Več kot 400 članov inženirske zbornice je prepričanih, da jih je stanovska organizacija izdala, ker ni preprečila “grobe diskriminacije” – odvzema statusa pooblaščenega inženirja. Na inženirski zbornici odgovarjajo, da člani ohranjajo vse...			

Internet	Naslov	Razkol v inženirski zbornici		
Zaporedna št. 18	Medij; Doseg	Aktualno24.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 55	Avtor	Marjeta Kralj		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Več kot 400 članov inženirske zbornice je prepričanih, da jih je stanovska organizacija izdala, ker ni preprečila “grobe diskriminacije” – odvzema statusa pooblaščenega inženirja. Na inženirski zbornici odgovarjajo, da člani ohranjajo vse svoje pravice. Gradbeni inženirji se bojijo,...			

Internet	Naslov	Tehnogenij – največji tehniški dogodek v Posavju		
Zaporedna št. 19	Medij; Doseg	Posavskibzornik.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 58	Avtor	P. P.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...elektrarn), Fakulteta za strojništvo, ULJ – DBF Edvard Rusjan Slovenian team (predstavitev zmagovalnega študentskega ultralahkega letala), Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, ULJ (predstavitev vsebin iz hidrotehnike), Fakulteta za elektrotehniko, ULJ (predstavitev raziskovalnih dejavnosti), Inštitut Jožef Stefan,...			

Internet	Naslov	Po prvih analizah voda in zrak v okolici Fragmata nista onesnažena		
Zaporedna št. 20	Medij; Doseg	Aktualno24.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 65	Avtor	La. Da. , B. R. , G. K.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...stirodurja v Sloveniji Proizvodnja v Fragmatu je sicer delovala 24 ur na dan, vse dni v letu. "Težava je, ker je bila ta proizvodnja v vzponu, saj je v vzponu gradbeništvo , kar bo velik udarec tudi za komercialni del, zagotovo se bodo povečale tudi cene tega materiala," je dejal župan. Skladišče Fragmata je bilo namreč polno...			

Internet	Naslov	Tanja Vujinović: MetaVrt Sfera2 v soboto v osmo/zi do polnoči		
Zaporedna št. 21	Medij; Doseg	Si24.news; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 70	Avtor	Administrator		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji		
Povzetek	...Fontana, Genera); Arijana Filipić, Oddelek za biotehnologijo in sistemsko biologijo, Nacionalni inštitut za biologijo (Fontana); dr. Gregor Primc, Oddelek za inženirstvo površin in optoelektroniko, Institut Jožef Stefan (Fontana); dr. Luka Suhadolnik, Oddelek za nanostrukturne materiale, Institut Jožef Stefan (Genera);...			

Internet	Naslov	Oster boj za velike posle		
Zaporedna št. 22	Medij; Doseg	Preberi.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 6. 2019		
Stran v zbirki: 71	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...Vigri so veliki posli in temu primerno srditi so tudi boji, ki spremljajo uveljavljanje nove gradbene zakonodaje . Še posebej vroč postaja sicer že star konflikt med inženirji in arhitekti, kdo lahko vodi projekt gradnje posameznega objekta			

Po prvih analizah voda in zrak v okolici Frigmata nista onesnažena

Pristojni pravijo, da nevarnosti za zdravje prebivalcev ni

B. R., G. K., La. Da., Foto: BoBo 14. junij 2019 ob 10:57 Zadnji poseg: 14. junij 2019 ob 16:25
MMC RTV SLO, Radio Slovenija, STA

Zaradi fotovoltaične elektrarne na strehi obrata, ki je v celoti pogorela, pa ni prišlo niti do onesnaženja s kakšno od strupenih ali rakotvornih snovi. Foto: B...

Premier Marjan Šarec, ki si je ogledal pogorišče obrata Frigmata v Podskrajniku pri Cerknici, je ocenil, da je najpomembnejše to, "da so prebivalci na varnem". Pohvalil je delo vseh služb, ki so hitro in učinkovito ukrotile in sanirale prve posledice.

Na območju požara v podjetju Frigmat iz Podskrajnika so predstavniki Agencije RS za okolje, Nacionalnega inštituta za javno zdravje in Uprave RS za varno hrano že vzeli prve vzorce, da bi analizirali morebitno onesnaženost okolja. Meritve snovi v vodi in v zraku so začeli danes, prve analize kažejo, da ni prišlo do onesnaženosti.

Nacionalni inštitut za javno zdravje medtem poziva krajane, da vrtnine in sadje, ki so vidno onesnaženi s sajami, zavržejo, drugih vrtnin in sadja pa naj ne uživajo do objave izsledkov analiz. Foto: BoBo

Vzorke vode bodo jemali tudi še prihodnji teden na nekoliko širšem območju, na katerem bi po predvidevanjih Inštituta za raziskovanje krasi iz Postojne lahko prišlo do onesnaženja.

V zrak je šlo veliko dima

Požar se je razširil v obratu Frigmata v industrijski coni Podskrajnik pri Cerknici, ki obsega halo v velikosti 20.000 kvadratnih metrov in skladišče v velikosti 20.000 kvadratnih metrov. Lastnik in vodja proizvodnje sta takoj prispela na kraj nesreče, kjer so delavci sprva požar skušali pogasiti sami, a jim to ni uspelo. Vodja intervencije **Blaž Kranjc** je poudaril, da so bili o požaru obveščeni ob osmi uri zvečer in aktivirali vse enote iz gasilske zveze Cerknica, a so videli, da bodo potrebovali okrepitve. Poudaril je, da je bil požar zahteven, saj je bil objekt tudi nestabilen in visok. Požar pa so omejili med 22. uro in polnočjo. Pri intervenciji je sodelovalo 314 gasilcev iz sedmih zvez.

V zrak je šlo veliko dima, a prve raziskave ekološkega laboratorija z mobilno enoto kažejo, da ni večje nevarnosti za zdravje ljudi. Kljub temu so bile iz preventivnih razlogov na območju zaprte tri šole in dva vrtca.

Celotno območje požara je zaprto tudi zaradi kriminalistične preiskave, ogled opravlja osem kriminalistov in trije izvedenci nacionalnega forenzičnega laboratorija, smrad pa ni več tako močan. Kot so opozorili v Civilni zaščiti Cerknica, je dim v zraku danes še prisoten.

Uprava za veterinarstvo: Do konca analiz odsvetujemo pašo

Prekuhavanje vode

Komunala Cerknica je obvestila porabnike pitne vode iz naselij **Cerknica, Dolenja vas, Dolenje Jezero, Goričice, Grahovo, Ivanje selo, Lipsenj, Martinjak, Otok, Podskrajnik, Rakek, Slivice, Unec, Zelše, Žerovnica, Gorenje Jezero in Laze**, da je treba do preklica pitno vodo preventivno prekuhavati. Zadostuje, da voda burno vre tri minute, nato jo hranite v hladilniku in porabite v 24 urah. Če je voda motna, jo pred prekuhavanjem zbistrite z usedanjem in nato filtrirajte, svetujejo.

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin po požaru v tovarni Fragmat v Podskrajniku tamkajšnjim prebivalcem svetuje, naj do pridobitve izsledkov analiz na onesnaženem območju živali ne pasejo oz. jih s paše umaknejo v hleve in omejijo gibanje hišnih ljubljencev. Kjer živali ni mogoče odmakniti s pašnikov, uprava svetuje, naj jim na pašnikih omejijo gibanje in pokladajo krmo, pridobljeno z neonesnaženih območij oz. pridobljeno pred nastankom požara ali zunaj prizadetih območij. Uprava poleg tega priporoča še, da se krma, pridelana na onesnaženem območju, po požaru označi in namesti ločeno od preostale krme in da se živali napajajo z vodo iz javnega vodovoda.

Šarec: Pomembno je, da so prebivalci na varnem

Prizorišče požara si je ogledal tudi predsednik vlade **Marjan Šarec** in pohvalil delo gasilcev in drugih pristojnih služb. "Pomembno je, da so zdaj prebivalci na varnem, zato je občina tudi preventivno zaprla vzgojno-varstvene zavode, da izloči vse možnosti nevarnosti." Dodal je še, da je šlo za sodoben proizvodni objekt, odprt leta 2012, zato je škoda velika. Šarec je tako ocenil, da je "za lastnika to zelo tragičen dogodek, saj je bila to najmodernejša tovarna za izdelavo izolativnega materiala".

Pogorišče sta si ogledala cerkniški župan Marko Rupar in predsednik vlade Marjan Šarec. Foto: BoBo

Vodno zajetje ni bilo v območju, kamor je padal pepel

Foto in video: Požar v obratu Fragmat v Podskrajniku pod nadzorom

Župan občine Cerknica **Marko Rupar** je poudaril, da je bila intervencija zelo hitra in da so občane sproti obveščali o položaju in navodilih prek spletne aplikacije in lokalnega radia. Izdali so tudi navodilo za prekuhavanje vode, ki pa je preventivno, saj je zaradi velike porabe vode pri gašenju vprašanje, ali lahko čistilna naprava sledi taki porabi. "Vodno zajetje ni bilo v območju, kamor je padal pepel. Direktne stika oz. tega, da bi prišlo do vdora meteorne vode, ni bilo," je dodal. "Je pa to velik udarec tudi za lastnika," je dejal Rupar. Po prvih županovih ocenah je zagorelo na mlinu za repromaterial, požar pa je izbruhnil na glavnem stroju, ki proizvaja plošče stirodur. So pa delavci pravočasno odstranili nevarne snovi in zapustili objekt, tako da ni bil poškodovan nihče, je še dejal Rupar.

Gost dim je šel v zrak šest do sedem kilometrov proti Rakitni, tudi saje. Foto: Franc Perko

Zajc: Gorelo ni nič podobnega kot v Kemisu

Minister za okolje **Simon Zajc** je dejal, da ni gorelo nič takšnega, zaradi česar bi lahko predvidevali, da bo prišlo do hujše okoljske škode. "Predvsem zato, ker je bila intervencija zelo hitra in zelo učinkovita že samih delavcev v tem objektu," je dodal. Po Zajčevih besedah so imeli v obratu pravilno požarno varnost zagotovljeno. "Ni gorelo nič podobnega kot v Kemisu, s čimer se zdaj vlečejo vzporednice. Je pa Kemis poskrbel, da je bila ta intervencija tako hitra," je še zagotovil minister. Kot je še dejal ob robu srečanja z varuhom človekovih pravic, ga je najbolj skrbelo, kaj bo z vodami. "Ampak so poskrbeli za obvoje in poskrbeli, da se jih je zaježilo. Po prvih analizah, ki jih je naredila terenska laboratorijska enota, ne pričakujemo, da bo prišlo do kakšnega hujšega onesnaženja okolja, kar je dobra novica," je ponovil.

Tudi poveljnik Civilne zaščite RS **Srečko Šestan** je Šarcu pred ogledom kraja povedal, da je bilo dogajanje "bliskovito rešeno" in da je bil zato, ko je prispel na kraj nesreče, "pozitivno presenečen". Izrazil je zadovoljstvo, da so dobro prakso po Kemisu obdržali, tudi državni organi in nekateri strokovnjaki, ki se takoj odzovejo in predlagajo ukrepe.

Tehnični direktor: Škoda je gromozanska

Medtem je župan Cerknice še spomnil, da je bila investicija v novo tovarno, zgrajeno leta 2012, 20 milijonov evrov, za približno pet milijonov evrov je zgorelo repromateriala. Tehnični direktor Fragmata in sin lastnika **Rok Žgajnar** je povedal, da bodo prihodnji teden sklicali krizne sestance, na katerih se bodo dogovorili, kako naprej. Podjetje so imeli sicer zavarovano, vendar ne vedo, kdaj in če ga bodo gradili na novo. To lahko predstavlja težavo tudi za delavce. Te je pohvalil, da so se hitro in prisebno odzvali na požar.

Ogled prizorišča požara v Fragmatu in izjava predsednika vlade Marjana Šarca

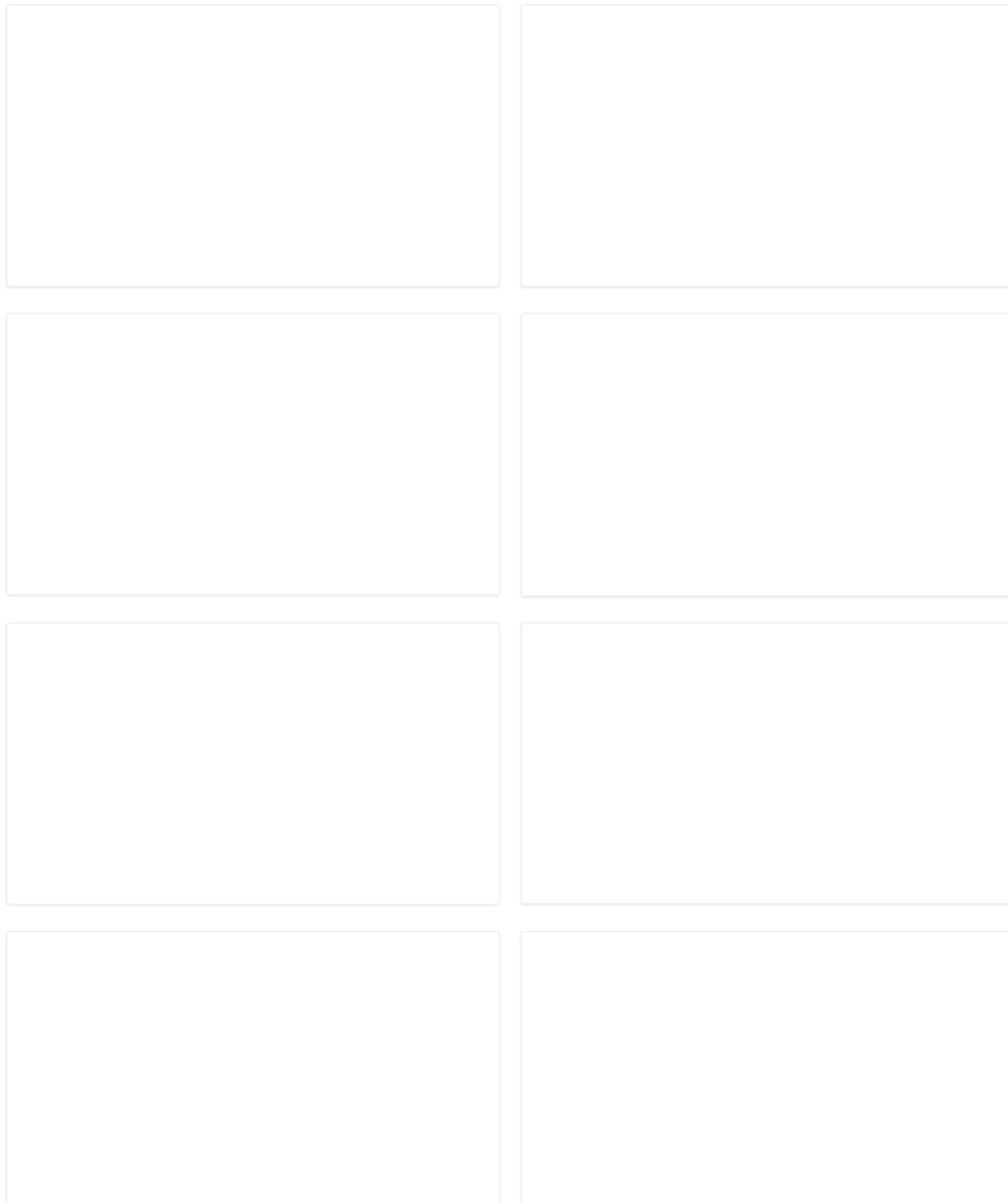
Fragmat je bil največji proizvajalec stirodurja v Sloveniji

Proizvodnja v Fragmatu je sicer delovala 24 ur na dan, vse dni v letu. "Težava je, ker je bila ta proizvodnja v vzponu, saj je v vzponu **gradbeništvo**, kar bo velik udarec tudi za komercialni del, zagotovo se bodo povečale tudi cene tega materiala," je dejal župan. Skladišče Fragmata je bilo namreč polno stirodurja, to podjetje pa je njegov največji proizvajalec v Sloveniji.

Vseh delavcev v podjetju je približno 40. Ministrica za delo **Ksenija Klampfer** je dopoldne tako že stopila v stik s kadrovskim direktorjem Fragmata Dušanom Žužkom, na nesrečo sta se na njeno zahtevo že odzvala Zavod RS za zaposlovanje in Center za socialno delo Primorsko-Notranjska. "Ministrica in direktor se bosta sestala prihodnji teden, ko bosta pregledala načrte in možnosti za naprej s ciljem, da se poskrbi za delavke in delavce oziroma, da se pomaga podjetju," so sporočili z ministrstva.

Zaradi požara je nastala škoda tudi na sosednji stavbi podjetja Alpod, kjer so popokale šipe na oknih, ki so obrnjene proti Fragmatu, stopil se je tudi stiropor na fasadi, zato jo bodo morali obnoviti.

Preventivni ukrepi po požaru v Fragmatu

Po prvih analizah voda in zrak v okolici Frigmata nista onesnažena

Pristojni pravijo, da nevarnosti za zdravje prebivalcev ni

B. R., G. K., La. Da., Foto: BoBo 14. junij 2019 ob 10:57 Zadnji poseg: 14. junij 2019 ob 16:25
MMC RTV SLO, Radio Slovenija, STA

Zaradi fotovoltaične elektrarne na strehi obrata, ki je v celoti pogorela, pa ni prišlo niti do onesnaženja s kakšno od strupenih ali rakotvornih snovi. Foto: B...

Premier Marjan Šarec, ki si je ogledal pogorišče obrata Frigmata v Podskrajniku pri Cerknici, je ocenil, da je najpomembnejše to, "da so prebivalci na varnem". Pohvalil je delo vseh služb, ki so hitro in učinkovito ukrotile in sanirale prve posledice.

Na območju požara v podjetju Frigmat iz Podskrajnika so predstavniki Agencije RS za okolje, Nacionalnega inštituta za javno zdravje in Uprave RS za varno hrano že vzeli prve vzorce, da bi analizirali morebitno onesnaženost okolja. Meritve snovi v vodi in v zraku so začeli danes, prve analize kažejo, da ni prišlo do onesnaženosti.

Nacionalni inštitut za javno zdravje medtem poziva krajanje, da vrtnine in sadje, ki so vidno onesnaženi s sajami, zavržejo, drugih vrtnin in sadja pa naj ne uživajo do objave izsledkov analiz. Foto: BoBo

Vzorke vode bodo jemali tudi še prihodnji teden na nekoliko širšem območju, na katerem bi po predvidevanjih Inštituta za raziskovanje krasi iz Postojne lahko prišlo do onesnaženja.

V zrak je šlo veliko dima

Požar se je razširil v obratu Frigmata v industrijski coni Podskrajnik pri Cerknici, ki obsega halo v velikosti 20.000 kvadratnih metrov in skladišče v velikosti 20.000 kvadratnih metrov. Lastnik in vodja proizvodnje sta takoj prispela na kraj nesreče, kjer so delavci sprva požar skušali pogasiti sami, a jim to ni uspelo. Vodja intervencije **Blaž Kranjc** je poudaril, da so bili o požaru obveščeni ob osmi uri zvečer in aktivirali vse enote iz gasilske zveze Cerknica, a so videli, da bodo potrebovali okrepitve. Poudaril je, da je bil požar zahteven, saj je bil objekt tudi nestabilen in visok. Požar pa so omejili med 22. uro in polnočjo. Pri intervenciji je sodelovalo 314 gasilcev iz sedmih zvez.

V zrak je šlo veliko dima, a prve raziskave ekološkega laboratorija z mobilno enoto kažejo, da ni večje nevarnosti za zdravje ljudi. Kljub temu so bile iz preventivnih razlogov na območju zaprte tri šole in dva vrtca.

Celotno območje požara je zaprto tudi zaradi kriminalistične preiskave, ogled opravlja osem kriminalistov in trije izvedenci nacionalnega forenzičnega laboratorija, smrad pa ni več tako močan. Kot so opozorili v Civilni zaščiti Cerknica, je dim v zraku danes še prisoten.

Uprava za veterinarstvo: Do konca analiz odsvetujemo pašo

Prekuhavanje vode

Komunala Cerknica je obvestila porabnike pitne vode iz naselij **Cerknica, Dolenja vas, Dolenje Jezero, Goričice, Grahovo, Ivanje selo, Lipsenj, Martinjak, Otok, Podskrajnik, Rakek, Slivice, Unec, Zelše, Žerovnica, Gorenje Jezero in Laze**, da je treba do preklica pitno vodo preventivno prekuhavati. Zadostuje, da voda burno vre tri minute, nato jo hranite v hladilniku in porabite v 24 urah. Če je voda motna, jo pred prekuhavanjem zbistrite z usedanjem in nato filtrirajte, svetujejo.

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin po požaru v tovarni Fragmat v Podskrajniku tamkajšnjim prebivalcem svetuje, naj do pridobitve izsledkov analiz na onesnaženem območju živali ne pasejo oz. jih s paše umaknejo v hleve in omejijo gibanje hišnih ljubljencev. Kjer živali ni mogoče odmakniti s pašnikov, uprava svetuje, naj jim na pašnikih omejijo gibanje in pokladajo krmo, pridobljeno z neonesnaženih območij oz. pridobljeno pred nastankom požara ali zunaj prizadetih območij. Uprava poleg tega priporoča še, da se krma, pridelana na onesnaženem območju, po požaru označi in namesti ločeno od preostale krme in da se živali napajajo z vodo iz javnega vodovoda.

Šarec: Pomembno je, da so prebivalci na varnem

Prizorišče požara si je ogledal tudi predsednik vlade **Marjan Šarec** in pohvalil delo gasilcev in drugih pristojnih služb. "Pomembno je, da so zdaj prebivalci na varnem, zato je občina tudi preventivno zaprla vzgojno-varstvene zavode, da izloči vse možnosti nevarnosti." Dodal je še, da je šlo za sodoben proizvodni objekt, odprt leta 2012, zato je škoda velika. Šarec je tako ocenil, da je "za lastnika to zelo tragičen dogodek, saj je bila to najmodernejša tovarna za izdelavo izolativnega materiala".

Pogorišče sta si ogledala cerkniški župan Marko Rupar in predsednik vlade Marjan Šarec. Foto: BoBo

Vodno zajetje ni bilo v območju, kamor je padal pepel

Foto in video: Požar v obratu Fragmat v Podskrajniku pod nadzorom

Župan občine Cerknica **Marko Rupar** je poudaril, da je bila intervencija zelo hitra in da so občane sproti obveščali o položaju in navodilih prek spletne aplikacije in lokalnega radia. Izdali so tudi navodilo za prekuhavanje vode, ki pa je preventivno, saj je zaradi velike porabe vode pri gašenju vprašanje, ali lahko čistilna naprava sledi taki porabi. "Vodno zajetje ni bilo v območju, kamor je padal pepel. Direktne stika oz. tega, da bi prišlo do vdora meteorne vode, ni bilo," je dodal. "Je pa to velik udarec tudi za lastnika," je dejal Rupar. Po prvih županovih ocenah je zagorelo na mlinu za repromaterial, požar pa je izbruhnil na glavnem stroju, ki proizvaja plošče stirodur. So pa delavci pravočasno odstranili nevarne snovi in zapustili objekt, tako da ni bil poškodovan nihče, je še dejal Rupar.

Gost dim je šel v zrak šest do sedem kilometrov proti Rakitni, tudi saje. Foto: Franc Perko

Zajc: Gorelo ni nič podobnega kot v Kemisu

Minister za okolje **Simon Zajc** je dejal, da ni gorelo nič takšnega, zaradi česar bi lahko predvidevali, da bo prišlo do hujše okoljske škode. "Predvsem zato, ker je bila intervencija zelo hitra in zelo učinkovita že samih delavcev v tem objektu," je dodal. Po Zajčevih besedah so imeli v obratu pravilno požarno varnost zagotovljeno. "Ni gorelo nič podobnega kot v Kemisu, s čimer se zdaj vlečejo vzporednice. Je pa Kemis poskrbel, da je bila ta intervencija tako hitra," je še zagotovil minister. Kot je še dejal ob robu srečanja z varuhom človekovih pravic, ga je najbolj skrbelo, kaj bo z vodami. "Ampak so poskrbeli za obvoje in poskrbeli, da se jih je zaježilo. Po prvih analizah, ki jih je naredila terenska laboratorijska enota, ne pričakujemo, da bo prišlo do kakšnega hujšega onesnaženja okolja, kar je dobra novica," je ponovil.

Tudi poveljnik Civilne zaščite RS **Srečko Šestan** je Šarcu pred ogledom kraja povedal, da je bilo dogajanje "bliskovito rešeno" in da je bil zato, ko je prispel na kraj nesreče, "pozitivno presenečen". Izrazil je zadovoljstvo, da so dobro prakso po Kemisu obdržali, tudi državni organi in nekateri strokovnjaki, ki se takoj odzovejo in predlagajo ukrepe.

Tehnični direktor: Škoda je gromozanska

Medtem je župan Cerknice še spomnil, da je bila investicija v novo tovarno, zgrajeno leta 2012, 20 milijonov evrov, za približno pet milijonov evrov je zgorelo repromateriala. Tehnični direktor Fragmata in sin lastnika **Rok Žgajnar** je povedal, da bodo prihodnji teden sklicali krizne sestanke, na katerih se bodo dogovorili, kako naprej. Podjetje so imeli sicer zavarovano, vendar ne vedo, kdaj in če ga bodo gradili na novo. To lahko predstavlja težavo tudi za delavce. Te je pohvalil, da so se hitro in prisebno odzvali na požar.

Ogled prizorišča požara v Fragmatu in izjava predsednika vlade Marjana Šarca

Fragmat je bil največji proizvajalec stirodurja v Sloveniji

Proizvodnja v Fragmatu je sicer delovala 24 ur na dan, vse dni v letu. "Težava je, ker je bila ta proizvodnja v vzponu, saj je v vzponu **gradbeništvo**, kar bo velik udarec tudi za komercialni del, zagotovo se bodo povečale tudi cene tega materiala," je dejal župan. Skladišče Fragmata je bilo namreč polno stirodurja, to podjetje pa je njegov največji proizvajalec v Sloveniji.

Vseh delavcev v podjetju je približno 40. Ministrica za delo **Ksenija Klampfer** je dopoldne tako že stopila v stik s kadrovskim direktorjem Fragmata Dušanom Žužkom, na nesrečo sta se na njeno zahtevo že odzvala Zavod RS za zaposlovanje in Center za socialno delo Primorsko-Notranjska. "Ministrica in direktor se bosta sestala prihodnji teden, ko bosta pregledala načrte in možnosti za naprej s ciljem, da se poskrbi za delavke in delavce oziroma, da se pomaga podjetju," so sporočili z ministrstva.

Zaradi požara je nastala škoda tudi na sosednji stavbi podjetja Alpod, kjer so popokale šipe na oknih, ki so obrnjene proti Fragmatu, stopil se je tudi stiropor na fasadi, zato jo bodo morali obnoviti.

Preventivni ukrepi po požaru v Fragmatu

Šarec: Pomembno je, da so po požaru v Fragmatu prebivalci na varnem (dopolnjeno)

Premier Marjan Šarec, ki si je danes ogledal pogorišče obrata Fragmata v Podskrajniku pri Cerknici, je ocenil, da je najpomembnejše to, "da so prebivalci na varnem". Pohvalil je delo vseh služb, ki so hitro in učinkovito ukrotilo in sanirale prve posledice požara.

O škodi je še prezgodaj govoriti, je pa župan Cerknice Marko Rupar spomnil, da je bila investicija v novo tovarno, zgrajeno leta 2012, 20 milijonov evrov, za približno pet milijonov evrov je zgorelo repromateriala in izdelkov.

Član uprave Fragmata Tim Dušan Žužek je danes za **STA** povedal, da jim je požar povzročil velik izpad proizvodnje, gmotna škoda pa bo ogromna.

Šarec je tako ocenil, da je "za lastnika to zelo tragičen dogodek, saj je bila to najmodernejša tovarna za izdelavo izolativnega materiala".

Po prvih županovih ocenah je zagorelo na mlinu za repromaterial, požar pa je izbruhnil na glavnem stroju, ki proizvaja plošče stirodur.

Občina je preventivno zaprla vzgojno-izobraževalne ustanove, da maksimalno prepreči vse možne posledice požara. "

Zdaj so na delu policija in forenziki, da ugotovijo, kaj je bil vzrok požara," je povzel premier. Ob tem bo komunala preverila, ali so v redu tudi vsi vodni viri.

Župan je pojasnil, da je treba vodo prekuhavati zato, ker je bil sistem ob gašenju tako obremenjen, da so morali določene krake zapreti, zelo obremenjena je bila tudi čistina naprava. "Komunala je naredila analize, v roku dopoldneva bo zadeva sanirana. Vodno zajetje ni bilo v območju, kamor je padal pepel. Direktnega stika oz. tega, da bi prišlo do vdora meteorne vode, ni bilo," je dodal.

Požar je gasilo prek 300 gasilcev. Objekt so poznali, saj so imeli redne vaje. Kot je dodal župan, je bila intervencija zelo hitra, "v praktično 10 minutah so bili prvi gasilci tam in v dobri uri požar omejili, da ni bil več nevaren za okolico".

Gost dim je šel v zrak šest do sedem kilometrov proti Rakitni, tudi saje, zato so se nekateri bali, da bi bilo kaj narobe. To po besedah župana analizirajo ekipe na terenu.

Minister za okolje Simon Zajc je danes dejal, da ni gorelo nič takšnega, zaradi česar bi lahko predvidevali, da bo prišlo do hujše okoljske škode. "Predvsem zato, ker je bila intervencija zelo hitra in zelo učinkovita že samih delavcev v tem objektu," je dodal. Po Zajčevih besedah so imeli v obratu pravilno požarno varnost zagotovljeno.

"Ni gorelo nič podobnega kot v Kemisu, s čimer se zdaj vlečejo vzporednice. Je pa Kemis poskrbel, da je bila ta intervencija tako hitra," je še zagotovil minister. Kot je še dejal ob robu srečanja z varuhom človekovih pravic, ga je najbolj skrbelo, kaj bo z vodami. "Ampak so poskrbeli za obvoje ter poskrbeli, da se jih je zaježilo. Po prvih analizah, ki jih je naredila terenska laboratorijska enota, ne pričakujemo, da bo prišlo do kakšnega hujšega onesnaženja okolja, kar je dobra novica," je ponovil.

Ekipe so sicer po Zajčevih besedah še na terenu. Ko bodo dobili rezultate dodatnih analiz, bodo okoliških prebivalcem posredovali dodatna navodila.

Tudi poveljnik Civilne zaštite **RS** Srečko Šestan je Šarcu pred ogledom povedal, da je bilo dogajanje "bliskovito rešeno" in da je bil zato, ko je prispel na kraj nesreče, "pozitivno presenečen". Izrazil je zadovoljstvo, da so dobro prakso po Kemisu obdržali, tudi državni organi in nekateri strokovnjaki, ki se takoj odzovejo in predlagajo ukrepe.

Požar se je razširil v obratu Fragmata v Podskrajniku, ki obsega halo v velikosti 20.000 kvadratnih metrov in skladišče v velikosti 20.000 kvadratnih kilometrov. Lastnik in vodja proizvodnje sta takoj prispela na kraj nesreče, kjer so delavci sprva požar skušali pogasiti sami, a jim to ni uspelo. "Pomembno pa je, da nihče ni bil poškodovan," je menil tudi Šestan.

Vseh delavcev v podjetju je približno 40. Ministrica za delo Ksenija Klampfer je dopoldne tako že stopila v stik s kadrovskim direktorjem Fragmata Dušanom Žužkom, na nesrečo sta se na njeno zahtevo že odzvala Zavod **RS** za zaposlovanje in Center za socialno delo Primorsko - Notranjska. "Ministrica in direktor se bosta sestala prihodnji teden, ko bosta pregledala načrte in možnosti za naprej s ciljem, da se poskrbi za delavke in delavce oziroma, da se pomaga podjetju," so sporočili z ministrstva.

Proizvodnja je delovala 24 ur na dan, vse dni v letu. "Težava je, ker je bila ta proizvodnja v vzponu, saj je v vzponu **gradbeništvo**, kar bo velik udarec tudi za komercialni del, zagotovo se bodo povečale tudi cene tega materiala," je dejal župan. Skladišče Fragmata je bilo namreč polno stirodurja, to podjetje pa je njegov največji proizvajalec v Sloveniji. Tehnični direktor Fragmata in sin lastnika Rok Žgajnar je povedal, da bodo prihodnji teden sklicali krizne sestanke, na katerih se bodo dogovorili, kako naprej. Podjetje so imeli sicer zavarovano, vendar ne vedo, kdaj in če ga bodo gradili na novo. To lahko predstavlja težavo tudi za delavce. Slednje je pohvalil, da so se hitro in prisebno odzvali na požar.

Zaradi požara je nastala škoda tudi na sosednji stavbi podjetja Alpod, kjer so popokale šipe na oknih, ki so obrnjene proti Fragmatu, stopil se je tudi stiropor na fasadi, zato jo bodo morali obnoviti.

Požar uničil Fragmatov obrat v Podskrajniku, hujših posledic za okolico očitno ni (zbirno)

Požar, ki je v četrtek zvečer izbruhnil v obratu proizvajalca izolacijskih materialov in embalaže Fragmat v industrijski coni Podskrajnik pri Cerknici, je povzročil veliko gmotno škodo. Objekt je uničen, tudi hitri in učinkoviti intervenciji gasilcev in ostalih pristojnih služb pa gre zasluga, da hujših posledic za okolico očitno ni.

Že v četrtek zvečer je župan občine Cerknica Marko Rupar povedal, da je zagorelo na mlinu za repromaterial, požar pa je izbruhnil na glavnem stroju, ki proizvaja izolacijske plošče stirodur. Požar je gasilo prek 300 gasilcev. Objekt so poznali, saj so imeli redne vaje. Kot je dodal župan, je bila intervencija zelo hitra, "v praktično 10 minutah so bili prvi gasilci tam in v dobri uri požar omejili, da ni bil več nevaren za okolico".

Požar se je razširil v obratu, ki obsega halo v velikosti 20.000 kvadratnih metrov in enako veliko skladišče. Lastnik in vodja proizvodnje sta takoj prispela na kraj nesreče, kjer so delavci sprva požar skušali pogasiti sami, a jim to ni uspelo.

Član uprave Fragmata Tim Dušan Žužek je danes povedal, da jim je požar povzročil velik izpad proizvodnje, gmotna škoda pa bo ogromna. Rupar je ob tem spomnil, da je bila investicija v novo tovarno, zgrajeno leta 2012, 20 milijonov evrov, za približno pet milijonov evrov je zgorelo repromateriala in izdelkov.

Proizvodnja je delovala 24 ur na dan, vse dni v letu. "Težava je, ker je bila ta proizvodnja v vzponu, saj je v vzponu **gradbeništvo**, kar bo velik udarec tudi za komercialni del, zagotovo se bodo povečale tudi cene tega materiala," je dejal župan. Skladišče Fragmata je bilo namreč polno stirodurja, to podjetje pa je njegov največji proizvajalec v Sloveniji.

Tehnični direktor Fragmata in lastnikov sin Rok Žgajnar je povedal, da bodo prihodnji teden sklicali krizne sestanke, na katerih se bodo dogovorili, kako naprej. Podjetje so imeli sicer zavarovano, vendar ne vedo, kdaj in če ga bodo gradili na novo. To lahko predstavlja težavo tudi za delavce. Slednje je pohvalil, da so se hitro in prisebno odzvali na požar.

Vseh delavcev v podjetju je približno 40. Ministrica za delo Ksenija Klampfer je dopoldne tako že stopila v stik s kadrovskim direktorjem Fragmata Dušanom Žužkom, na nesrečo sta se na njeno zahtevo že odzvala Zavod **RS** za zaposlovanje in Center za socialno delo Primorsko - Notranjska. "Ministrica in direktor se bosta sestala prihodnji teden, ko bosta pregledala načrte in možnosti za naprej s ciljem, da se poskrbi za delavke in delavce oz. da se pomaga podjetju," so sporočili z ministrstva.

Zaradi požara je nastala škoda tudi na sosednji stavbi podjetja Alpod, kjer so popokale šipe na oknih, ki so obrnjene proti Fragmatu, stopil se je tudi strop na fasadi, zato jo bodo morali obnoviti.

Prizorišče požara si je danes zjutraj ogledal premier Marjan Šarec. Ta je ocenil, da je najpomembnejše to, "da so prebivalci na varnem". Pohvalil je delo vseh služb, ki so hitro in učinkovito ukrotile in sanirale prve posledice požara. Je pa ob tem ocenil, da je "za lastnika to zelo tragičen dogodek, saj je bila to najmodernejša tovarna za izdelavo izolativnega materiala".

Tudi poveljnik Civilne zaščite **RS** Srečko Šestan je Šarcu pred ogledom povedal, da je bilo dogajanje "bliskovito rešeno" in da je bil zato, ko je prispel na kraj nesreče, "pozitivno presenečen". Izrazil je zadovoljstvo, da so dobro prakso po Kemisu obdržali, tudi državni organi in nekateri strokovnjaki, ki se takoj odzovejo in predlagajo ukrepe.

Gost dim je šel v zrak šest do sedem kilometrov proti Rakitni, tudi saje, zato so se nekateri bali, da bi bilo kaj narobe.

Minister za okolje Simon Zajc je danes dejal, da ni gorelo nič takšnega, zaradi česar bi lahko predvidevali, da bo prišlo do hujše okoljske škode. "Predvsem zato, ker je bila intervencija zelo hitra in zelo učinkovita že samih delavcev v tem objektu," je dodal. Po Zajčevih besedah so imeli v obratu pravilno požarno varnost zagotovljeno.

"Ni gorelo nič podobnega kot v Kemisu, s čimer se zdaj vlečejo vzporednice. Je pa Kemis poskrbel, da je bila ta intervencija tako hitra," je še zagotovil minister. Kot je še dejal ob robu srečanja z varuhom človekovih pravic, ga je najbolj skrbelo, kaj bo z vodami. "Ampak so poskrbeli za obvoje ter poskrbeli, da se jih je zaježilo. Po prvih analizah, ki jih je naredila terenska laboratorijska enota, ne pričakujemo, da bo prišlo do kakšnega hujšega onesnaženja okolja, kar je dobra novica," je ponovil.

Občina je danes sicer preventivno zaprla vzgojno-izobraževalne ustanove, da maksimalno prepreči vse možne posledice požara. "Zdaj so na delu policija in forenziki, da ugotovijo, kaj je bil vzrok požara," je povzel premier. Ob tem bo komunalna preverila, ali so v redu tudi vsi vodni viri.

Okoliške prebivalce pristojni prosijo, naj imajo tudi danes zaprta okna in ne uživajo zelenjave z vrtov oz. to pred zaužitjem temeljito operejo. Nacionalni inštitut za javno zdravje medtem priporoča, da prebivalci vrtnine in sadje, ki so vidno onesnaženi s sajami, zavržejo, ostalih vrtnin in sadja pa ne uživajo do objave rezultatov analiz.

Za širšo okolico je bilo oklicano tudi preventivno prekuhavanje vode. Župan je pojasnil, da je tak ukrep potreben zato, ker je bil sistem ob gašenju tako obremenjen, da so morali določene krake zapreti, zelo obremenjena je bila tudi čistilna naprava.

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je medtem prebivalcem svetovala, naj do pridobitve rezultatov analiz na onesnaženem območju živali ne pasejo oz. jih s paše umaknejo v hleve in omejijo gibanje hišnih ljubljencev. Predstavniki Agencije **RS** za okolje (Arso), Nacionalnega inštituta za javno zdravje in uprave za varno hrano že vzeli prve vzorce vode in zraka, da bodo analizirali morebitno onesnaženost okolja. Kot omenjeno v izjavah ministra Zajca, prve analize kažejo, da ni prišlo do onesnaženosti. Vzorce vode bodo sicer jemali tudi še prihodnji teden na nekoliko širšem območju, na katerem bi po predvidevanjih Inštituta za raziskovanje krasa iz Postojne lahko prišlo do onesnaženja. "Tukaj je le kraško območje, zato smo na ožjem območju že sinoči in danes zjutraj vzeli prve vzorce v iztoku kanalizacije iz obrtne cone in vode v Zelških jamah. Vzorčili bomo vodotoke Rak, Cerknjščica, Malni in Ljubljana," je povedala Janja Turšič iz Arsa.

Direktor Komunale Cerknica Anton Kranjc je povedal, da je zadovoljen, da je vodovodni sistem uspel zagotoviti dovolj velike količine vode za gašenje. Kanalizacijski sistem na območju obrtne cone je tako kot sama cona nov in velik, da voda s požarišča še ni odtekla po meteorni kanalizaciji v vodotok, pač jim je iztok uspelo zablokirati in namestiti ustrezne lovilne naprave za onesnažene delce.

Prve analize po besedah Turšičeve sicer kažejo, da voda ni onesnažena. Tudi meritve prisotnosti trdih delcev v zraku so zaenkrat pokazale, da zrak ni onesnažen. Zaradi fotovoltaične elektrarne na strehi obrata, ki je prav tako v celoti pogorela, pa ni prišlo niti do onesnaženja s kakšno od strupenih ali rakotvornih snovi.

Poveljnik regijskega štaba Civilne zaščite za Notranjsko Sandi Curka je medtem napovedal, da bodo ob idealnih vremenskih pogojih s sanacijo požarišča začeli šele po začetku šolskih počitnic, saj bi lahko delce odnašalo v zrak.

Dnevnik o konfliktu med arhitekti in inženirji (14. 6.)

Marjeta Kralj v komentarju Oster boj za velike posle piše o konfliktu med inženirji in arhitekti, kdo lahko vodi projekt gradnje posameznega objekta, saj je po njenem mnenju nova **gradbena zakonodaja** glede tega dovolj nedoločna. "Po opozorilih arhitektov so nejasna pravila in nedosledna praksa na upravnih enotah v preteklosti omogočili razbohotenje prakse, da so storitve arhitekturnega projektiranja v veliki meri prevzemali projektantski biroji brez arhitektov, načrte arhitekture pa so zagotavljali s podizvajalci ali pa so jih izdelovali sami in od arhitektov kupovali le ustrezen žig na papirju. (...) Toda inženirji opozarjajo, da njihovo izključevanje iz vodenja stanovanjskih in drugih projektov ni pravi način reševanja problematike kupovanja žigov. Naloga vodje projekta ni izdelati dober načrt arhitekture ali strojnih inštalacij, temveč predvsem usklajevanje vseh sodelujočih, tudi projektantov posameznih načrtov. S tega vidika mora dober vodja predvsem dobro poznati projekt, so prepričani inženirji, ki predlagajo, da bi moral investitor zato dobiti možnost sam odločiti, komu bo raje zaupal svoj projekt - arhitektu ali inženirju."

Razkol v inženirski zbornici

D [dnevnik.si/1042889248/slovenija/razkol-v-inzenirski-zbornici](https://www.dnevnik.si/1042889248/slovenija/razkol-v-inzenirski-zbornici)

Gradbeni inženirji se bojijo, da bodo z odvzemom statusa pooblaščenega inženirja ostali tudi brez dela. (Foto: Tomaž Skale)

Nova **gradbeno-prostorska zakonodaja** ni sprla zgolj arhitektov in inženirjev. Razkol povzroča tudi znotraj **Inženirske zbornice Slovenije**. Včeraj smo v *Dnevniku* poročali, da so si arhitekti in inženirji skočili v lase zaradi razlage ministrstva za okolje in prostor, da lahko gradnjo stanovanjskih in javnih oziroma vizualno izpostavljenih stavb vodijo izključno arhitekti. Notranja trenja med inženirji pa rastejo iz očitkov gradbincev, da matična **inženirska zbornica** ni preprečila »grobe diskriminacije«, kot imenujejo odvzem statusa pooblaščenega inženirja delu članstva.

Ta status so po stari zakonodaji dobili vsi, ki so se vpisali v imenik **Inženirske zbornice Slovenije**: tako odgovorni projektanti kot odgovorni nadzorniki ter odgovorni vodje del na gradbiščih. Po novi zakonodaji lahko ta najvišji naziv v gradbeni hierarhiji uporabljajo izključno le še projektanti, torej inženirji s pravico do risanja načrtov.

Po podatkih gradbincev je status pooblaščenega inženirja izgubilo okoli 1300 članov **inženirske zbornice**, ki smejo na trgu nastopati le še kot nadzorni inženirji oziroma vodje del. Slednje je zbornica tudi izbrisala iz evidence pooblaščenih inženirjev in zanje vzpostavila ločeno evidenco vodij del.

Prizadeti inženirji ugotavljajo, da jim nova zakonodaja jemlje že pridobljene pravice in možnost nastopanja na prostem trgu EU, saj se kot pooblaščeni inženirji ne bodo mogli več prijavljati na javne razpise niti v Sloveniji niti v drugih evropskih državah. Prav tako ne bodo mogli sodelovati z zasebnimi investitorji. Preko 400 gradbenih inženirjev je zato naročilo pravno mnenje pri mariborski pravni fakulteti, v katerem **Tomaž Keresteš**, **Martina Repas** in **Petra Weingerl** ugotavljajo, da nova zakonodaja ni v skladu z ustavo.

Zmeda med javnimi naročniki

Tako na ministrstvu za okolje in prostor kot **inženirski zbornici** očitke zavračajo. Oboji, nadzorniki in vodje del, po njihovih pojasnilih ohranjajo vse svoje pravice in lahko še naprej opravljajo vsa dela, ki so jih smeli opravljati doslej. Priznavajo sicer, da je spremenjeni sistem sprva povzročil težave nekaterim nadzornim inženirjem, a bi morale biti te zdaj odpravljene. Določeni javni naročniki so še po spremembah zakonodaje v razpisih za nadzorne inženirje zahtevali izključno pooblaščen inženirje, čeprav bi morali prijavo omogočiti tudi tistim, ki po novem nosijo »zgolj« naziv nadzorni inženir. »**Inženirska zbornica** je na to opozorila tiste javne naročnike, na katere so nas opozorili člani. O tem smo obvestili tudi okoljsko ministrstvo, ki je obvestilo ministrstvo za javno upravo, to pa javne naročnike. Od tedaj se na zbornico s tem problemom nadzorni inženirji niso več obrnili,« so povedali v zbornici.

V drugih evropskih državah po besedah državnega sekretarja na okoljskem ministrstvu **Aleša Prijona** nadzorni inženirji težav sploh ne bi smeli imeti. »Če je posamezniku dovoljeno vršiti nadzor pri nas, mu mora biti to dovoljeno tudi v drugih članicah EU. Za to skrbijo stanovske zbornice, ki zagotavljajo vzajemno priznavanje strokovnih kvalifikacij med državami,« je pojasnil.

Očitki o razkroju kompetenc in znanja

Toda prizadeti inženirji vztrajajo, da brez naziva pooblaščen inženir na trgu ne obstajajo. Še več. Prepričani so, da prinaša nova regulacija tudi razkroj na področju inženirskih kompetenc in znanja. Kajti vsi projektanti z nazivom pooblaščen inženir so po novem dobili pravico do vodenja del, tudi tisti, ki nimajo nobenih izkušenj ali opravljenega strokovnega izpita s tega področja. To še dodatno poslabšuje položaj tistih, ki ne smejo več uporabljati naziva pooblaščen inženir, opozarjajo prizadeti gradbinci.

Na **inženirski zbornici** pojasnjujejo, da je bil eden od namenov zakonodajalca poenotenje reguliranih poklicev z Evropsko unijo, kjer ne poznajo odgovornih projektantov, odgovornih nadzornikov in odgovornih vodij del (ti poklici niso regulirani), temveč zgolj pooblaščenega arhitekta in pooblaščenega inženirja. »Ker ta dva poklica v EU prvenstveno – v večini primerov celo izključno – opravljajo projektanti, je ministrstvo povzelo takšno ureditev,« so pojasnili. Ob tem so opozorili, da so si ministrstva za gospodarstvo, za javno upravo in za delo zaradi deregulacije **gradbeništva** prizadevala celo za ukinitvev regulacije poklica vodje del, ki je slovenski unikum.

O sporu zdaj odloča ustavno sodišče, razočarani gradbeni inženirji pa bodo na zboru matične sekcije v torek odločali celo o izstopu iz **inženirske zbornice**.

ODPRTA STRAN

15. junij 2019

15. junij 2019 0:00

NAJNOVEJŠE

Režiser Bryan Singer v
poravnavi zaradi posilstva

11 min

Koalicija in NSi se strinjata
s tobačno industrijo

30 min

Čakalne dobe za dober vtis

30 min

Zdaj je pravi čas, ampak...

30 min

Na Hrvaškem dopustuje
tudi David Hasselhoff

31 min

Vodenje projektov naj bo
stvar strokovnih
kompetenc, in ne
pogajalski izkupiček!

31 min

Zadnja pika: Premik na
morje

31 min

Gradbeni inženirji ne smejo
voditi gradnje trgovin

31 min

Goran Vojnovič: Vrnite nam
dolgčas

31 min

Zverinjak, imenovan
Slovenija

31 min

Gradbeni inženirji ne smejo voditi gradnje trgovin

V članku z naslovom »Gradbeni inženirji ne smejo voditi gradnje trgovin« (Dnevnik, 13. 6. 2019) gospod Anjo Žigon navaja, da je v preteklosti, govor je o času veljavnosti zakona o **graditvi** objektov (ZGO-1, 2008–2018), gradbeni inženir lahko bil vodja projekta za stavbe, sedaj pa da jim je ta pravica z odločitvijo ministrstva za okolje in prostor (MOP) bila odvzeta.

Navedeno ne drži. ZGO-1 je glede vodenja projekta imel enako določilo kot današnji **gradbeni zakon**, in sicer da je (odgovorni) vodja projekta strokovnjak tiste stroke, ki glede na namen objekta prevladuje. MOP je leta 2011 na svoji spletni strani objavilo zbirko vprašanj in odgovorov s področja **graditve**, kjer je podano sledeče pojasnilo: »Glede na določbe tretjega odstavka 45. člena mora pri stavbah investitor kot odgovornega vodjo projekta imenovati arhitekta, saj ta pri stavbah praviloma prevladuje, pri gradbeno inženirskih objektih pa tistega odgovornega projektanta, čigar stroka pri projektu glede na vrsto gradnje prevladuje.« Enako pojasnilo je leta 2008 izšlo tudi v knjigi Zbirka predpisov o **graditvi** objektov z uvodnimi pojasnili.

Če je kot vodja projekta za stavbe podpisan gradbeni inženir in ne arhitekt, je tak projekt izdelan v nasprotju z zakonom. Tako je veljalo pod prejšnjim zakonom (ZGO-1, 2008–2018) in tako velja tudi sedaj.

Tomaž Krištof

Vse objave

v. d. predsednika Zbornice za arhitekturo in
prostor Slovenije

Dnevnik.si

ODPRTA STRAN

15. junij 2019

15. junij 2019 0:00

Iz tiskane edicije

Vodenje projektov naj bo stvar strokovnih kompetenc, in ne pogajalski izkupiček!

Po uveljavitvi trojčka **gradbene zakonodaje** in predvsem ob napovedanih spremembah tega trojčka je ponovno vzplamtela razprava o kompetencah posameznih strok za izdelavo posameznih vrst projektne dokumentacije.

V ozadju teh razprav je povsem običajna želja posameznih strok po pridobitvi večjega kosa pogače poslov projektiranja. Klub temu razprav ne smemo jemati s preveliko lahkoto, saj imajo lahko tako za stroko kot tudi za grajeno okolje nepredvidljive in daljnosežne negativne posledice. Napadeni sta namreč dve osnovni načeli pri projektiranju: načelo, da je vsak strokovnjak to zgolj na svojem področju, ter načelo, da mora pri sodelovanju različnih strok projekt voditi tista, ki vsebinsko prevladuje.

Inženirska zbornica Slovenije (IZS) v svojih uradnih predlogih za spremembe zakonodaje zahteva, da bi gradbeni inženirji imeli pooblastilo tudi za arhitekturno projektiranje oziroma za izdelavo načrtov arhitekture. To utemeljujejo s trditvijo, da so na fakulteti pridobili dovolj znanj, konkretno gre za okrog tri predmete s področja stavbarstva.

Trije predmeti s področja stavbarstva, ki jih obiskuje študent **gradbeništva**, ne morejo nadomestiti celotnega kurikula petih let študija na fakulteti za arhitekturo. Temu pritrjuje tudi direktiva Evropske unije o regulaciji poklicev, saj za izdelovalca arhitekturnih načrtov zahteva sposobnost arhitekturnega projektiranja, ki

NAJNOVEJŠE

Režiser Bryan Singer v poravnavi zaradi posilstva

9 min

Zdaj je pravi čas, ampak...

28 min

Čakalne dobe za dober vtis

28 min

Koalicija in NSi se strinjata s tobačno industrijo

28 min

Gradbeni inženirji ne smejo voditi gradnje trgovin

29 min

Knjižnica pod krošnjami: Le kdor ceni senco in mir

29 min

Boris Dežulović: Slovenski barbari na hrvaškem morju

29 min

Goran Vojnović: Vrnite nam dolgčas

29 min

Naježeno in jedrnato: Krokodil

29 min

Banke – tretjič in morda zadnjič...

29 min

Vse objave

izpolnjuje tako estetske (!) kot tudi tehnične zahteve, omogoča ustrezno poznavanje zgodovine arhitekture in arhitekturnih teorij ter z njimi povezanih umetnosti, tehnologij in družbenih ved ter poznavanje upodablajočih umetnosti kot vpliva na kakovost arhitekturnega projektiranja in tako naprej – naštete so zgolj prve tri izmed enajstih zahtevanih znanj in sposobnosti za arhitekturno načrtovanje. Kot celoto je ta znanja mogoče pridobiti zgolj na fakultetah za arhitekturo.

Podobno kot trdi **inženirska zbornica**, bi lahko veljalo tudi v obratni smeri. Vsak arhitekt je v času svojega študija imel enako število predmetov (tri) s področja gradbenih konstrukcij, pri enem izmed njih je moral izračunati celotno konstrukcijo enodružinske hiše. Vendar arhitekti zase ne zahtevamo pravice do izdelave načrtov gradbenih konstrukcij, saj ocenjujemo, da trije predmeti preprosto niso zadosti za pridobitev strokovnih kompetenc na tako zahtevnih področjih, kot sta arhitektura in gradbeno **inženirstvo**. Na Zbornici za arhitekturo in prostor bi arhitekta, ki bi si dovolil podpisati načrt gradbenih konstrukcij, celo disciplinsko obravnavali.

Načrte za arhitekturo naj izdeluje arhitekt, načrte gradbenih konstrukcij pa gradbeni inženir! Poseganje prek teh meja pomeni nevarno zniževanje strokovnosti pri projektiranju, dolgoročno pa zniževanje kvalitete kulturne krajine in kvalitete grajenega okolja, ki ju je Republika Slovenija s sprejemom Arhitekturne politike prepoznala kot enega bistvenih javnih interesov države.

Gradbeni zakon zahteva, da mora biti vodja projekta za objekte arhitekt ali inženir tiste stroke, ki glede na namen objekta prevladuje. Preprosto povedano to pomeni, da mora vodja projekta za stavbe biti arhitekt, za parke krajinski arhitekt, za viadukte gradbeni inženir, za elektrarne elektro inženir in tako naprej.

IZS namesto tega predlaga, da bi vodja projekta za katerikoli objekt lahko bil arhitekt ali inženir katerekoli stroke. V ozadju je želja, ki jo **IZS** tudi odkrito priznava, da bi vodje projekta za stavbe lahko bili tudi gradbeni inženirji, kar bi lahko mirne vesti pripisali kruhoborstvu, saj je vodja projekta običajno tudi tisti, ki z investitorjem podpiše pogodbo o projektiranju.

Z umikom načela prevladujoče stroke bi se podrl sistem reguliranja arhitekturnih in inženirskih poklicev, ki je uveden z namenom zagotavljanja javnega interesa na področju gradnje objektov – interesa po kvalitetnem in tudi varnem grajenem okolju. Ali bi želeli živeti v državi, v kateri bi projekte za mostove vodili elektro inženirji, projekte za predore pa krajinski arhitekti? Ali bi se na avtocestnem viaduktu, katerega projektiranje je vodil inženir požarne varnosti, počutili varne? To bi bile namreč dolgoročne posledice umika načela prevladujoče stroke.

S takšnimi vprašanji lahko nadaljujemo tudi na področju stavb. Ali bi želeli delati v pisarniški stavbi, načrtovanje katere je vodil strokovnjak za strojne inštalacije, in ne za arhitekturo? Ali bi želeli živeti v stanovanjski stavbi, projekte katere je vodil katerikoli inženir, ki v času svojega študija ni ure in ure pilil svojega znanja o prostoru, svetlobi, bivalnem ugodju, estetiki, pomenu vedut ter pridobival izkušenj z načrtovanjem prijetnih in funkcionalnih bivalnih prostorov?

Na koncu pridemo do vprašanja, ki je za nas arhitekta še posebej boleče: ali bi lahko bil vodja projekta prenove katerekoli Plečnikove stavbe nekdo, ki ni arhitekt? Resnici na ljubo je celo med arhitekti le malo takšnih, ki se čutijo strokovno dovolj kompetentne, da bi se lotili takšnega projekta. Nedavno pa nas je v medijih presenetila novica, da viden funkcionar **IZS** toži ministrstvo za okolje in prostor, ker to ne dopusti, da kot gradbeni inženir vodi projekt za Bežigrabski športni park, ki vključuje tudi prenovo in dozidavo Plečnikovega stadiona!

Gre sicer za obsežen projekt umestitve večjega števila stanovanjskih, poslovnih, trgovskih in športnih objektov, katerega vodja bi brez dvoma moral imeti močne kompetence s področja arhitekturnega in urbanističnega načrtovanja, predvsem pa gre za že omenjeno prenovo in dozidavo Plečnikovega stadiona, danes propadajočega bisera iz arhitekturnega opusa našega največjega arhitekta, ta biser pa je bil nedavno razglašen tudi za spomenik državnega pomena. Ministrstvo je pravilno presodilo, da tak projekt mora voditi arhitekt.

Ponovno je treba poudariti, da je izjemen pomen arhitekturnega projektiranja za kvalitetno grajeno okolje in ohranitev kulturne krajine pripoznan tako s sprejetjem arhitekturne politike Slovenije kot tudi z direktivo evropske komisije, ki državam EU nalaga, da regulirajo poklic arhitekta.

Enako močno pa je treba poudariti tudi pomen preostalih strok, ki sodelujejo pri načrtovanju objektov: gradbeni inženirji, elektro in strojni inženirji, inženirji požarne varnosti in tako naprej, četudi direktiva evropske komisije ne govori o teh poklicih.

Vsak strokovnjak je strokovnjak zgolj na svojem področju: arhitekt ne more računati statike, statik pa ne načrtovati arhitekture. Projekt mora voditi predstavnik tiste stroke, ki pri projektu vsebinsko prevladuje, saj je on tisti, ki stopi pred prazen list papirja, objekt zasnuje in ga osmisli. Arhitekt ne more biti vodja projekta za daljnovod ali viadukt, gradbeni inženir pa ne projekta za trgovsko ali stanovanjsko stavbo. Pooblastila za vodenje projektov in projektiranje posameznih načrtov morajo izhajati iz strokovnih kompetenc, ne pa biti pogajalski dosežek v boju za čim večji kos pogače poslov pri izdelavi projektne dokumentacije.

TOMAŽ KRIŠTOF, v. d. predsednika Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije

OGLAŠEVANJE

Levico moti striptiz na Nazorjevi

V eni najlepših ulic v Ljubljani je razobešen plakat za erotični klub. Mestne svetnike Levice v zvezi s tem skrbi objektivizacija žensk, občina pa bo za odstranitev oglasov na sicer zasebnem zemljišču poskrbela z inšpekcijskim nadzorom.

Živa Rokavec

Že nekaj časa ima Nazorjeva ulica v Ljubljani novo atrakcijo: velik oglas za erotični klub, ki se nahaja v bližini. Pomanjkljivo oblečena dekleta na oglasu v fotografski objektiv posebej radi lovijo azijski turisti. V resnici je nenavadno, da se na tako elitni lokaciji pojavlja oglas s tako vsebino.

Poleg turistov so ga opazili tudi mestni svetniki svetniškega kluba Levice. Na mestno občino so naslovili vprašanje, kakšno je stališče mesta do po njihovem mnenju neprimerne oglaševanja. »Takšno oglaševanje je morda učinkovit način za doseganje strank, vendar gre za občutljivo področje, zato moramo biti še posebej pozorni. Oglasi ne smejo objektivizirati žensk in jih predstavljati kot ob-

jekta oglaševane ponudbe. Zaradi odgovornosti, ki jih imajo oglasi v javnem diskurzu, bi morali jasno omejiti uporabo oglasov, ki osebe prikazujejo na takšen način,« so zapisali. Za nameček je oglese ŠKUC-LL prijavil zagovorniku načela enakosti in varuhu človekovih pravic.

Presenetljivo so se na mestni občini strinjali, da je oglaševanje striptiza v središču mesta neprimerno, le razlogi, zakaj je tako, so po njihovem mnenju drugačni. Prav nič jih ne skrbi izkoriščanje ženskega telesa v oglasne namene ali nemara celo pohujšljivost pomanjkljivo oblečenih teles v neposredni bližini frančiškanskega samostana, čeprav so v odgovoru zapisali, da »tovrstne vsebine ne sodijo v prostor oglaševanja in bi moral izvajalec upoštevati določila slovenskega oglaševalskega kodeksa«. Obljubljajo pa, da bo inšpektorat Mestne občine Ljubljana uvedel postopek za konkretno lokacijo, a ne z vidika primernosti vsebine, temveč na podlagi drugih predpisov, in sicer odloka o oglaševanju, zakona o cestah in **gradbenega zakona**. »Ker gre za območje, ki je varovano s predpisi s področja varstva kulturne dediščine, je treba za postavitev objektov pridobiti soglasje organa, pristojnega za

varstvo kulturne dediščine. Postavitev objekta za oglaševanje in gostinskega vrta na navedeni nepremičnini ni skladna z občinskim prostorskim načrtom,« so zapisali v odgovoru.

Občina nima predkupne pravice

Poleg tega, da je oglas res nenavadne vsebine za strogi center mesta – v resnici sta oglasa dva, na vsaki strani lesene ograde po eden – je svetniški klub Levice opozoril še na to, da je ta del Nazorjeve oziroma kar prehod med Nazorjevo in Ajdovščino zasebna površina v lasti podjetja KF estate svetovanje in storitve, ki je poleg te parcele lastnik še treh sosednjih parcel. Nenavadno se jim zdi, da tako pomemben del peš cone ni v lasti mesta. »Čeprav bi glede na obiskano lokacijo pričakovali, da bo območje ustrezno urejeno, je lokacija trga precej neurejena,« so se spraševali in mesto pozvali k odgovoru, zakaj za parcelo ni uveljavilo predkupne pravice. Iz MOL so odgovorili, da zadevne parcele sicer niso na območju, kje bi lahko uveljavljali predkupno pravico, a ker čez parcelo vodi javna pešpot, bodo v prihodnosti poskrbeli, da bo lastninska pravica urejena v korist mestne občine. x

Požar uničil Fragmatov obrat v Podskrajniku

[STA](#)

Kronika

14. 06. 2019, 17.04

Požar, ki je v četrtek zvečer izbruhnil v obratu proizvajalca izolacijskih materialov in embalaže Fragmat v industrijski coni Podskrajnik pri Cerknici, je povzročil veliko gmotno škodo. Objekt je uničen, tudi hitri in učinkoviti intervenciji gasilcev in ostalih pristojnih služb pa gre zasluga, da hujših posledic za okolico očitno ni.

Foto: Sta

CERKNICA > Že v četrtek zvečer je župan občine Cerknica Marko Rupar povedal, da je zagorelo na mlinu za repromaterial, požar pa je izbruhnil na glavnem stroju, ki proizvaja izolacijske plošče stirodur. Požar je gasilo prek 300 gasilcev. Objekt so poznali, saj so imeli redne vaje. Kot je dodal župan, je bila intervencija zelo hitra, "v praktično 10 minutah so bili prvi gasilci tam in v dobri uri požar omejili, da ni bil več nevaren za okolico".

Požar se je razširil v obratu, ki obsega halo v velikosti 20.000 kvadratnih metrov in enako veliko skladišče. Lastnik in vodja proizvodnje sta takoj prispela na kraj nesreče, kjer so delavci sprva požar skušali pogasiti sami, a jim to ni uspelo.

Član uprave Fragmata Tim Dušan Žužek je danes povedal, da jim je požar povzročil velik izpad proizvodnje, gmotna škoda pa bo ogromna. Rupar je ob tem spomnil, da je bila investicija v novo tovarno, zgrajeno leta 2012, 20 milijonov evrov, za približno pet milijonov evrov je zgorelo repromateriala in izdelkov.

Proizvodnja je delovala vse dni v letu

Proizvodnja je delovala 24 ur na dan, vse dni v letu. "Težava je, ker je bila ta proizvodnja v vzponu, saj je v vzponu **gradbeništvo**, kar bo velik udarec tudi za komercialni del, zagotovo se bodo povečale tudi cene tega materiala," je dejal župan. Skladišče Fragmata je bilo namreč polno stirodurja, to podjetje pa je njegov največji proizvajalec v Sloveniji.

Tehnični direktor Fragmata in lastnikov sin Rok Žgajnar je povedal, da bodo prihodnji teden sklicali krizne sestanke, na katerih se bodo dogovorili, kako naprej. Podjetje so imeli sicer zavarovano, vendar ne vedo, kdaj in če ga bodo gradili na novo. To lahko predstavlja težavo tudi za delavce. Slednje je pohvalil, da so se hitro in prisebno odzvali na požar.

Vseh delavcev v podjetju je približno 40. Ministrica za delo Ksenija Klampfer je dopoldne tako že stopila v stik s kadrovskim direktorjem Fragmata Dušanom Žužkom, na nesrečo sta se na njeno zahtevo že odzvala Zavod RS za zaposlovanje in Center za socialno delo Primorsko - Notranjska. "Ministrica in direktor se bosta sestala prihodnji teden, ko bosta pregledala načrte in možnosti za naprej s ciljem, da se poskrbi za delavke in delavce oziroma da se pomaga podjetju," so sporočili z ministrstva.

Škoda je nastala tudi na sosednji stavbi

Zaradi požara je nastala škoda tudi na sosednji stavbi podjetja Alpod, kjer so popokale šipe na oknih, ki so obrnjene proti Fragmatu, stopil se je tudi stropor na fasadi, zato jo bodo morali obnoviti.

Prizorišče požara si je danes zjutraj ogledal premier Marjan Šarec. Ta je ocenil, da je najpomembnejše to, "da so prebivalci na varnem". Pohvalil je delo vseh služb, ki so hitro in učinkovito ukrotile in sanirale prve posledice požara. Je pa ob tem ocenil, da je "za lastnika to zelo tragičen dogodek, saj je bila to najmodernejša tovarna za izdelavo izolativnega materiala".

Tudi poveljnik Civilne zaštite RS Srečko Šestan je Šarcu pred ogledom povedal, da je bilo dogajanje "bliskovito rešeno" in da je bil zato, ko je prispel na kraj nesreče, "pozitivno presenečen". Izrazil je zadovoljstvo, da so dobro prakso po Kemisu obdržali, tudi državni organi in nekateri strokovnjaki, ki se takoj odzovejo in predlagajo ukrepe.

Preventivno zaprli vzgojno-izobraževalne ustanove

Gost dim je šel v zrak šest do sedem kilometrov proti Rakitni, tudi saje, zato so se nekateri bali, da bi bilo kaj narobe. Minister za okolje Simon Zajc je danes dejal, da ni gorelo nič takšnega, zaradi česar bi lahko predvidevali, da bo prišlo do hujše okoljske škode. "Predvsem zato, ker je bila intervencija zelo hitra in zelo učinkovita že samih delavcev v tem objektu," je dodal. Po Zajčevih besedah so imeli v obratu pravilno požarno varnost zagotovljeno.

"Ni gorelo nič podobnega kot v Kemisu, s čimer se zdaj vlečejo vzporednice. Je pa Kemis poskrbel, da je bila ta intervencija tako hitra," je še zagotovil minister. Kot je še dejal ob robu srečanja z varuhom človekovih pravic, ga je najbolj skrbelo, kaj bo z vodami. "Ampak so poskrbeli za obvoje ter poskrbeli, da se jih je zaježilo. Po prvih analizah, ki jih je naredila terenska laboratorijska enota, ne pričakujemo, da bo prišlo do kakšnega hujšega onesnaženja okolja, kar je dobra novica," je ponovil.

Občina je danes sicer preventivno zaprla vzgojno-izobraževalne ustanove, da maksimalno prepreči vse možne posledice požara. "Zdaj so na delu policija in forenziki, da ugotovijo, kaj je bil vzrok požara," je povzel premier. Ob tem bo komunala preverila, ali so v redu tudi vsi vodni viri.

Prebivalci naj imajo zaprta okna

Okoliške prebivalce pristojni prosijo, naj imajo tudi danes zaprta okna in ne uživajo zelenjave z vrtov oziroma to pred zaužitjem temeljito operejo. Nacionalni inštitut za javno zdravje medtem priporoča, da prebivalci vrtnine in sadje, ki so vidno onesnaženi s sajami, zavržejo, ostalih vrtnin in sadja pa ne uživajo do objave rezultatov analiz.

Za širšo okolico je bilo oklicano tudi preventivno prekuhavanje vode. Župan je pojasnil, da je tak ukrep potreben zato, ker je bil sistem ob gašenju tako obremenjen, da so morali določene krake zapreti, zelo obremenjena je bila tudi čistilna naprava.

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je medtem prebivalcem svetovala, naj do pridobitve rezultatov analiz na onesnaženem območju živali ne pasejo oz. jih s paše umaknejo v hleve in omejijo gibanje hišnih ljubljencev.

Predstavniki Agencije RS za okolje (Arso), Nacionalnega inštituta za javno zdravje in uprave za varno hrano že vzeli prve vzorce vode in zraka, da bodo analizirali morebitno onesnaženost okolja. Kot omenjeno v izjavah ministra Zajca, prve analize kažejo, da ni prišlo do onesnaženosti. Vzorce vode bodo sicer jemali tudi še prihodnji teden na nekoliko širšem območju, na katerem bi po predvidevanjih Inštituta za raziskovanje krasa iz Postojne lahko prišlo do onesnaženja.

Zjutraj so že zajeli prve vzorce

“Tukaj je le kraško območje, zato smo na ožjem območju že sinoči in danes zjutraj vzeli prve vzorce v iztoku kanalizacije iz obrtne cone in vode v Zelških jamah. Vzorčili bomo vodotoke Rak, Cerknishica, Malni in Ljubljana,” je povedala Janja Turšič iz Arsa.

Direktor Komunalne Cerknica Anton Kranjc je povedal, da je zadovoljen, da je vodovodni sistem uspel zagotoviti dovolj velike količine vode za gašenje. Kanalizacijski sistem na območju obrtne cone je tako kot sama cona nov in velik, da voda s požarišča še ni odtekla po meteorni kanalizaciji v vodotok, pač jim je iztok uspelo zablokirati in namestiti ustrezne lovilne naprave za onesnažene delce.

Prve analize po besedah Turšičeve sicer kažejo, da voda ni onesnažena. Tudi meritve prisotnosti trdih delcev v zraku so zaenkrat pokazale, da zrak ni onesnažen. Zaradi fotovoltaične elektrarne na strehi obrata, ki je prav tako v celoti pogorela, pa ni prišlo niti do onesnaženja s kakšno od strupenih ali rakotvornih snovi.

Poveljnik regijskega štaba Civilne zaščite za Notranjsko Sandi Curk je medtem napovedal, da bodo ob idealnih vremenskih pogojih s sanacijo požarišča začeli šele po začetku šolskih počitnic, saj bi lahko delce odnašalo v zrak.

V ponudbi prostih delovnih mest tudi zanimive priložnosti čez mejo

sobotainfo 14. Junij 2019 18:45 v [Lokalno](#)

Ponujamo vam izbor prostih delovnih mest v okviru mreže EURES in Evropskega urada za izbor osebja.

Tokrat vam med drugim **predstavljamo priložnosti** za kuharje, športne in otroške animatorje, srednje medicinske sestre, bolničarje in negovalce, delavce v **gradbeništvu** ter pripravništva v Evropskem parlamentu.

Kuhar, kuharski pomočnik - Avstrija

Z ustrezno izobrazbo in osnovnim znanjem nemškega jezika, lahko v hotelu Das Eisenberg zasedete mesto [kuharja ali kuharja pomočnika](#). Pričakujejo izpit B kategorije in delovne izkušnje. Pogodba se sklene za nedoločeni čas, s plačilom 1.450 evrova bruto na mesec.

Športni in otroški animator - Španija

Podjetje Cosmo nudi nove zaposlitvene priložnosti za [športne in otroške animatorje](#), ki radi delajo z ljudmi vseh generacij. Če vam torej znanje nemškega jezika ne dela težav in če ste stari najmanj osemnajst let, lahko z njimi sklenete pogodbo za določeni čas. Mesečno plačilo znaša 1.050 evrov, kjer vam delodajalec krije stroške namestitve, prehrane in predhodnega usposabljanja.

Srednja medicinska sestra, bolničar in negovalec - Nemčija

Znanje nemškega jezika na nivoju A2 pa predstavlja tudi pogoj pri podjetju Confianza. Podjetje namreč nudi zaposlitev [srednjim medicinskim sestram, bolničarjem in negovalcem](#) v okolici Münchna. Plača za bolničarje in negovalce znaša najmanj 1.530 evrov neto mesečno plus dodatki za nočno delo in delo ob nedeljah in praznikih. Mesečni dohodek za medicinske sestre pa znaša najmanj 2.100 evrov neto.

Delavec v [gradbeništvu](#) - Madžarska

Madžarsko podjetje Slipform pa išče okrepitve na področju [gradbeništvu](#). Zaposlitev nudijo delavcem za [višinska gradbena dela](#) in montažo gradbenih odrov. Obenem pa potrebujejo tudi betonerje za mešanje, vlivanje in ravnanje betona. Pogodba o zaposlitvi je za polni delovni čas z možnostjo zaposlitve za določeni ali nedoločeni čas. Delo poteka v izmenah, ki trajajo približno 10 do 12 ur.

Pripravništvo v Evropskem parlamentu

Če ste starejši od 18 let in ste zaključili univerzitetno izobraževanje obenem pa obvladate vsaj dva uradna jezika Evropske unije, se lahko prijavite na opravljanje [pripravništva v Evropskem parlamentu](#). Program traja pet mesecev in je plačan. Kandidati lahko oddajo prijavo najkasneje do 30. junija 2019.

Prispevek je nastal v sodelovanju z informacijsko točko **Europe Direct Pomurje**.

Razkol v inženirski zbornici

 dnevnik.si/1042889248/slovenija/razkol-v-inzenirski-zbornici

Gradbeni inženirji se bojijo, da bodo z odvzemom statusa pooblaščenega inženirja ostali tudi brez dela. (Foto: Tomaž Skale)

Nova **gradbeno-prostorska zakonodaja** ni sprla zgolj arhitektov in inženirjev. Razkol povzroča tudi znotraj **Inženirske zbornice Slovenije**. Včeraj smo v *Dnevniku* poročali, da so si arhitekti in inženirji skočili v lase zaradi razlage ministrstva za okolje in prostor, da lahko gradnjo stanovanjskih in javnih oziroma vizualno izpostavljenih stavb vodijo izključno arhitekti. Notranja trenja med inženirji pa rastejo iz očitkov gradbincev, da matična **inženirska zbornica** ni preprečila »grobe diskriminacije«, kot imenujejo odvzem statusa pooblaščenega inženirja delu članstva.

Ta status so po stari zakonodaji dobili vsi, ki so se vpisali v imenik **Inženirske zbornice Slovenije**: tako odgovorni projektanti kot odgovorni nadzorniki ter odgovorni vodje del na gradbiščih. Po novi zakonodaji lahko ta najvišji naziv v gradbeni hierarhiji uporabljajo izključno le še projektanti, torej inženirji s pravico do risanja načrtov.

Po podatkih gradbincev je status pooblaščenega inženirja izgubilo okoli 1300 članov **inženirske zbornice**, ki smejo na trgu nastopati le še kot nadzorni inženirji oziroma vodje del. Slednje je zbornica tudi izbrisala iz evidence pooblaščenih inženirjev in zanje vzpostavila ločeno evidenco vodij del.

Prizadeti inženirji ugotavljajo, da jim nova zakonodaja jemlje že pridobljene pravice in možnost nastopanja na prostem trgu EU, saj se kot pooblašчени inženirji ne bodo mogli več prijavljati na javne razpise niti v Sloveniji niti v drugih evropskih državah. Prav tako ne bodo mogli sodelovati z zasebnimi investitorji. Preko 400 gradbenih inženirjev je zato naročilo pravno mnenje pri mariborski pravni fakulteti, v katerem **Tomaž Keresteš**, **Martina Repas** in **Petra Weingerl** ugotavljajo, da nova zakonodaja ni v skladu z ustavo.

Zmeda med javnimi naročniki

Tako na ministrstvu za okolje in prostor kot **inženirski zbornici** očitke zavračajo. Oboji, nadzorniki in vodje del, po njihovih pojasnilih ohranjajo vse svoje pravice in lahko še naprej opravljajo vsa dela, ki so jih smeli opravljati doslej. Priznavajo sicer, da je spremenjeni sistem sprva povzročil težave nekaterim nadzornim inženirjem, a bi morale biti te zdaj odpravljene. Določeni javni naročniki so še po spremembah zakonodaje v razpisih za nadzorne inženirje zahtevali izključno pooblaščen inženirje, čeprav bi morali prijavo omogočiti tudi tistim, ki po novem nosijo »zgolj« naziv nadzorni inženir. »**Inženirska zbornica** je na to opozorila tiste javne naročnike, na katere so nas opozorili člani. O tem smo obvestili tudi okoljsko ministrstvo, ki je obvestilo ministrstvo za javno upravo, to pa javne naročnike. Od tedaj se na zbornico s tem problemom nadzorni inženirji niso več obrnili,« so povedali v zbornici.

V drugih evropskih državah po besedah državnega sekretarja na okoljskem ministrstvu **Aleša Prijona** nadzorni inženirji težav sploh ne bi smeli imeti. »Če je posamezniku dovoljeno vršiti nadzor pri nas, mu mora biti to dovoljeno tudi v drugih članicah EU. Za to skrbijo stanovske zbornice, ki zagotavljajo vzajemno priznavanje strokovnih kvalifikacij med državami,« je pojasnil.

Očitki o razkroju kompetenc in znanja

Toda prizadeti inženirji vztrajajo, da brez naziva pooblaščen inženir na trgu ne obstajajo. Še več. Prepričani so, da prinaša nova regulacija tudi razkroj na področju inženirskih kompetenc in znanja. Kajti vsi projektanti z nazivom pooblaščen inženir so po novem dobili pravico do vodenja del, tudi tisti, ki nimajo nobenih izkušenj ali opravljenega strokovnega izpita s tega področja. To še dodatno poslabšuje položaj tistih, ki ne smejo več uporabljati naziva pooblaščen inženir, opozarjajo prizadeti gradbinci.

Na **inženirski zbornici** pojasnjujejo, da je bil eden od namenov zakonodajalca poenotenje reguliranih poklicev z Evropsko unijo, kjer ne poznajo odgovornih projektantov, odgovornih nadzornikov in odgovornih vodij del (ti poklici niso regulirani), temveč zgolj pooblaščenega arhitekta in pooblaščenega inženirja. »Ker ta dva poklica v EU prvenstveno – v večini primerov celo izključno – opravljajo projektanti, je ministrstvo povzelo takšno ureditev,« so pojasnili. Ob tem so opozorili, da so si ministrstva za gospodarstvo, za javno upravo in za delo zaradi deregulacije **gradbeništva** prizadevala celo za ukinitve regulacije poklica vodje del, ki je slovenski unikum.

O sporu zdaj odloča ustavno sodišče, razočarani gradbeni inženirji pa bodo na zboru matične sekcije v torek odločali celo o izstopu iz **inženirske zbornice**.

Novi javni pozivi Eko sklada

Eko sklad je 7. junija v uradnem listu in na svoji spletni strani objavil nove javne pozive za pridobitev nepovratnih finančnih spodbud občanov.

Besedilo: **Matjaž Eržen, energetski svetovalec mreže Ensvet**

Nova sta javna poziva z oznakama 74SUB-OB19 in 73SUB-sNE-SOB19, ki nadomeščata javni poziv 54SUB-OB17. Slednji se je s tem dnem zaprl. Eko sklad je obenem

prenovil tudi javni poziv za samooskrbo in zaprl starega.

Prvi novi javni poziv z oznako 74SUB-OB19 se nanaša na najpogostejše izvajane ukrepe občanov, ki vodijo k večji energijski učinkovitosti njihovih stanovanjskih stavb in večji rabi obnovljivih virov v njih. Nepovratna sredstva so na voljo za naslednje ukrepe:

A – vgradnja solarnega ogrevalnega sistema v stanovanjski stavbi,

B – vgradnja kurilne naprave na lesno biomaso za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe,

C – vgradnja plinskega kondenzacijskega kotla za centralno ogrevanje starejše stanovanjske stavbe,

D – vgradnja toplotne črpalke za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe,
 E – priključitev eno- ali dvostanovanjske stavbe na sistem daljinskega ogrevanja,
 F – vgradnja energijsko učinkovitih lesenih oken v starejši stanovanjski stavbi,
 G – toplotna izolacija fasade starejše eno- ali dvostanovanjske stavbe,
 H – toplotna izolacija strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru v starejši stanovanjski stavbi,
 I – toplotna izolacija tal na terenu ali tal nad neogrevanim prostorom/kletjo v starejši eno- ali dvostanovanjski stavbi,
 J – vgradnja prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka v stanovanjski stavbi.

SPREMENJEN POSTOPEK ZA PRIDOBITEV SPODBUDE

Razlik v primerjavi s pravkar zaprtim je v novem pozivu kar nekaj, najpomembnejša pa je ta, da se za navedene ukrepe po tem pozivu ne oddaja več vlog vnaprej (torej pred začetkom izvedbe del), ampak po njihovem zaključku in v času trajanja javnega poziva. Javni poziv je odprt do porabe razpisanih 16,5 milijona evrov. S tem, ko je Eko sklad spremenil postopek za

Z nepovratnimi finančnimi spodbudami občane spodbujajo k ukrepom, ki vodijo k večji energijski učinkovitosti njihovih stanovanjskih stavb in večji rabi obnovljivih virov v njih. / Foto: Gorazd Kavčič

pridobitev finančne spodbude (samo) za ta javni poziv, ga je želel predvsem skrajšati oz. poenostaviti. To pomeni, da bo v okviru tega javnega poziva, ki ga občani uporabljajo najpogosteje, vsako

vlogo obdeloval le enkrat, ne več dvakrat kot doslej (prvič ob odobritvi ukrepa in potem po njegovi izvedbi še enkrat z zbiranjem dokazil o izvedbi ob zaključku postopka). Izpolnjenemu predpisa-

Ukrepi se nanašajo tudi na prenove starejših stanovanjskih stavb. / Foto: Gorazd Kavčič

nemu obrazcu vloge je ob kandidiranju tako treba priložiti še: gradbeno dovoljenje oziroma Izjavo o legalnosti in namembnosti stavbe, račun, dokazilo o plačilu računa, fotografije, ki so natančneje opredeljene v pozivu in ki dokazujejo izpolnjevanje pogojev, in morebitne

ostale priloge, ki so navedene pri posameznem ukrepu.

NAJVEČ ZA ZAMENJAVO KURILNE NAPRAVE V javnem pozivu je v primerjavi s starim dodan nov ukrep I, in sicer toplotna zaščita ogrevanega stanovanja proti neogrevani kleti ali tlem na terenu.

Ukrep C (vgradnja plinskega kondenzacijskega kotla) je še vedno sofinanciran samo v devetih občinah s sprejetim državnim Odlokom o načrtu za kakovost zraka in to na področjih, na katerih je občina tak način ogrevanja določila kot prednostnega. Občina Kranj je med njimi, zato njeni občani lahko pridobijo nepovratne finančne spodbude tudi za ta ukrep. Ukrepi C, F, G, H in I so lahko sofinancirani samo v stavbah, za katere je bilo gradbeno dovoljenje izdano pred 1. julijem 2010. Višina finančne spodbude je za posamezen ukrep večinoma omejena na največ 20 %, izjeme so ukrepi A (30 %) ter B, C, D in E, pri katerih je pod določenimi pogoji spodbuda lahko tudi višja do največ 50 % priznanih stroškov naložbe. Najvišjo spodbudo za posamezen ukrep lahko prejme občan v eni od devetih občin s sprejetim državnim odlokom o načrtu za kakovost zraka, ki obstoječo zastarelo kurilno napravo zamenja za sodoben kotel na lesno biomaso (do 60 % priznanih stroškov) ali toplotno črpalko voda/voda ali slanica/voda – do 5.000 EUR. Tudi v novem pozivu še vedno ostaja določba,

da kandidiranje za najmanj tri ukrepe pomeni možnost pridobitve višje finančne spodbude za vse ukrepe (30 namesto 20 % za vsak posamezen ukrep F, G, H, I in J in do 50 % višja spodbuda za posamezen ukrep; npr. največ 18 EUR/m² fasade namesto 12 EUR/m²).

TUDI ZA REŠEVANJE ENERGIJSKE UČINKOVITOSTI STAVB

Drugi novi javni poziv ima oznako 73SUB-sNESOB19 in je namenjen občanom, ki želijo bolj celostno rešiti vprašanje energijske učinkovitosti, saj vsebuje spodbude za:

- A – gradnjo ali nakup nove skoraj nič-energijske eno- ali dvostanovajske stavbe,
- B – celovito obnovo starejše eno- ali dvostanovajske stavbe,
- C – nakup stanovanja v novi ali obnovljeni skoraj nič-energijski tri- in večstanovjski stavbi.

Za te projekte je značilno, da je potrebno sodelovanje strokovne ekipe, ki mora izdelati elaborat energijske učinkovitosti, izračun po metodologiji PHPP, projekt za izvedbo del in če je potrebno gradbeno dovoljenje tudi projekte za fazo DGD, strokovni nadzor po **Gradbenem**

zakonu ipd. Višina nepovratne finančne spodbude je od 65 EUR/m² neto ogrevane in prezračevane površine za gradnjo ali nakup hiše, ki izpolnjuje pogoje javnega poziva in je zgrajena pretežno iz sintetičnega in ostalega izvora, do 200 EUR/m² za celovito obnovo starejše eno ali dvostanovajske hiše iz toplotno izolacijskih materialov pretežno naravnega izvora iz obnovljivih virov ali mineralnega izvora.

Pri tem javnem pozivu ostaja vrstni red potrebnih postopkov za pridobitev finančne spodbude enak kot doslej: najprej je treba oddati vlogo, šele potem se lahko začne z izvedbo ukrepov. Javni poziv je odprt do porabe razpisanih sredstev, to je 2 milijona evrov.

SPODBUJANJE VGRADNJE NAPRAV ZA SAMOOSKRBO

Tretji javni poziv, ki je bil tudi objavljen 7. junija, pa ima oznako 71SUB-SO19 in je namenjen spodbujanju vgradnje naprav za samooskrbo z električno energijo z izrabo sončne energije. Upravičenci po tem javnem pozivu so občani in pravne osebe, ki so lastniki, solastniki, etažni lastniki ali solastniki stavb, ter njihovi

družinski člani, in sicer tako za individualno kot tudi skupnostno samooskrbo. Tudi ta javni poziv je namenjen za še neizvedene naložbe, kar pomeni, da je treba najprej oddati vlogo in šele potem začeti oz. zaključiti dela. Pridobiti je mogoče do 180 EUR na 1 kVA instalirane priključne moči, in sicer za največ 80 % vsote priključnih moči merilnih mest. Javni poziv je odprt do porabe razpisanih 3 milijonov EUR.

PO INFORMACIJE TUDI V ENERGETSKO PISARNO

Podrobnosti o vseh aktualnih javnih pozivih Eko sklada so na voljo na njegovi spletni strani (www.ekosklad.si), kjer si lahko občani natisnejo tudi obrazce vlog in pri pozivu 74SUB-OB19 ogledajo npr. sezname opreme in sistemov, ki izpolnjujejo tehnične zahteve javnega poziva. Dodatne informacije so občanom na voljo tudi v energetske svetovalnih pisarnah mreže ENSVET, kjer je strokovno neodvisno svetovanje občanom na voljo brezplačno. Pisarna v Kranju je v stavbi Mestne občine Kranj na Slovenskem trgu 1, za svetovanje pa se je treba predhodno naročiti na telefonsko številko 04/237 31 21. ■

Trg nebeškega miru

Ob tridesetletnici protestov in pokola na Trgu nebeškega miru sem se spomnil na razmišljanje, ki sem ga pod firmo zunanjepolitičnega komentarja objavil v našem časopisu 13. junija 1989. Povod zanj je bilo prav dogajanje v Pekingu ...

MIHA NAGLIČ

Med letoma 1989 in 2019

»Ko sta Marx in Engels pred poldrugim stoletjem pisala Manifest komunistične stranke, sta drugo poglavje zaključila z napovedjo nove družbe: "Na mesto stare meščanske družbe z njenimi razredi in razrednimi nasprotji stopi asociacija, v kateri je svobodni razvoj slehernega pogoj za svobodni razvoj vseh." Še pred tem je Marx zapisal, "naj bo človek najvišje bitje za človeka, torej s kategoričnim imperativom spremeniti vse odnose, v katerih je človek ponižano, zasužnjeno, zapuščeno in zavrženo bitje ..." V središču njunega videnja socializma oziroma komunizma je bil torej človek – z malo začetnico. Kdo bi ne bil pripravljen sodelovati v uresničevanju tako plemenite vizije?! Koliko nas je (bilo) po vsem svetu pripravljenih delati v tem duhu!? Nebroj, a kaj, ko je danes skoraj prav toliko razočaranih nad človeško bedo, v katero je ljudi zapeljal ta preživel boljše življenje ali – cankarjansko rečeno – socializma ponesrečen poskus. Nekatera novejša dogajanja v SZ, na Poljskem, Madžarskem in tudi pri nas so sicer vzbujala novo upanje – kljub temnim

oblakom, ki se že dalj časa kopičijo na naših jugovzhodnih obzorjih – zadnji tragični dogodki na Kitajskem pa so perspektivo socializma kot svetovnega procesa osvobajanja človeka povsem zatemnili. Študentom, ki jim je tega stalinističnega nategovanja na poti v svetlo prihodnost dovolj, je vodilni kitajski časnik Renmin Ribao očital, da so izdali štiri temeljna načela revolucije: vodilno vlogo KP, diktaturo proletariata, **graditev** socializma na poti v komunizem in vztrajanje pri marksizmu-leninizmu. In Maovi misli kot teoretičnemu fundamentu tega zgrešenega početja. Prav so imeli! Kaj so pa drugega hoteli? Tudi sam menim, da je treba po vsem, kar se je zgodilo, nemudoma razglasiti vsaj štiri načela, ki naj nas popeljejo iz "socializma": 1. treba je ukiniti vodilno vlogo partije, katerekoli, če je samo ena in uvesti večstrankarski pluralizem; 2. namesto diktature proletariata, ki je pravzaprav nikoli ni bilo, saj je bila le fasada za enopartijski monopol, je treba z zakonom zavarovati človekove pravice pred vsakršno diktaturo in uvesti čisto navadno "formalno" demokracijo, enakost ljudi pred zakonom v pravni državi; 3. takoj je treba poiskati pot iz "socializma", čeprav nazaj

v meščansko družbo po meri človeka, kakršni smo priča v deželah, ki ležijo za našimi severozahodnimi obzorji; 4. z zakonom je treba prepovedati zapovedovanje prepričanja. Svetovni nazor naj postane zasebna zadeva, ljudje si morajo biti formalno enaki tudi v mislih, v dejanski moči duha si pa tako ali tako nikoli ne bodo. Politični pluralizem, formalna demokracija, ekološko uravnovešeni družbeni razvoj in svoboda misli – to so štiri temeljna načela kontrarevolucije, ki pelje v socializem po meri človeka. Vse to pišem kot prepričan socialist evropske naravnosti, ker nikomur ne privoščim azijskega, despotskega "socializma", v katerem je človek lahko človek le, če pripada delovnemu ljudstvu, ki ga partijska avantgarda, posvečena v skrivnost zgodovine, vodi v obljubljeno deželo komunizma – raja na zemlji. Socializma (brez narekovajev) ne more biti, če se zatira svobodni razvoj posameznika in njegovih asociacij. To končno spoznavajo tudi v deželah realsocializma. Upam, da so pogoji za odpravo fevdalizma v SZ, na Kitajskem in v deželah njunega tabora končno dozoreli. Iz realsocializma kot zadnjega stadija fevdalizma vodijo različne poti v socializem po meri

človeka – vse pa peljejo skozi krajši ali daljši kurz tržnega gospodarstva in meščanske demokracije. Rešitev iz "socializma" je torej le tam, kjer je poti več. In nihče nima pravice, da nam zapira tisto, ki si jo že nekaj časa izbiramo tudi na Slovenskem.« (Miha Naglič, Kako iz »socializma«, Ob somraku stalinizma na Kitajskem, GG, 13. 6. 1989) In kaj porečem trideset let pozneje? Dobro se mi zdi, da sem se postavil na pravo stran zgodovine.

Greta Thunberg, ambasadorica vesti

Amnesty International je okoljevarstveno aktivistko, švedsko najstnico Greto Thunberg (roj. 2003), počastil z nagrado ambasadorja vesti. Zaradi edinstvenega vodstva in poguma pri zagovarjanju človekovih pravic. Čestitamo.

Legalizirana Sagrađa familia

Iz Barcelone je prišlo sporočilo, da je bazilika Sagrađa familia, ikona in najbolj obiskan spomenik katalonskega glavnega mesta, končno dobila gradbeno dovoljenje. Čeprav jo gradijo že 137 let. Zdaj si morajo Katalonci pridobiti še dovoljenje za nacionalno osamosvojitve ...

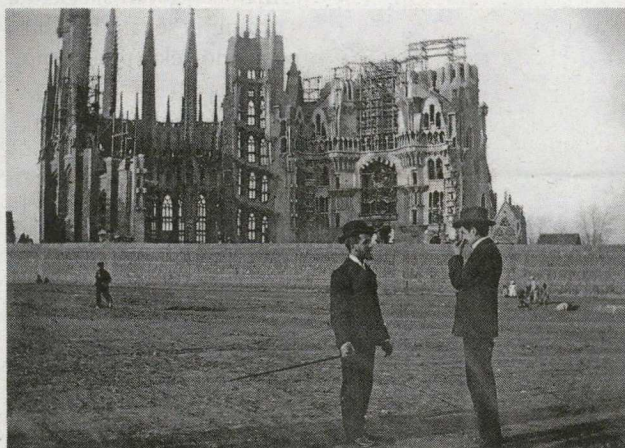

Foto: Wikipedija

V poljskem mestu Vroclav so žrtvam na Trgu nebeškega miru postavili tale izvirni spomenik: na granitnih kockah od tanka zmečkano kolo, kri in sled tankovske gosenice ...

Greta Thunberg (roj. 2003), 16-letna dijakinja iz Stockholma, je zaslovela po izvirnih protestih proti podnebnim spremembam. / Foto: Wikipedija

Taka je bila Sagrada familia v letu 1905. Fotografiral jo je Baldomer Gili i Roig. / Foto: Wikipedija

Prikaz nasprotnih dejstev: Gradnja trgovskega centra Ikea se zamika

Čas branja: 1 min

0

14.06.2019 10:16 Dopolnjeno: 14.06.2019 10:18

PRIKAZ NASPROTNIH DEJSTEV

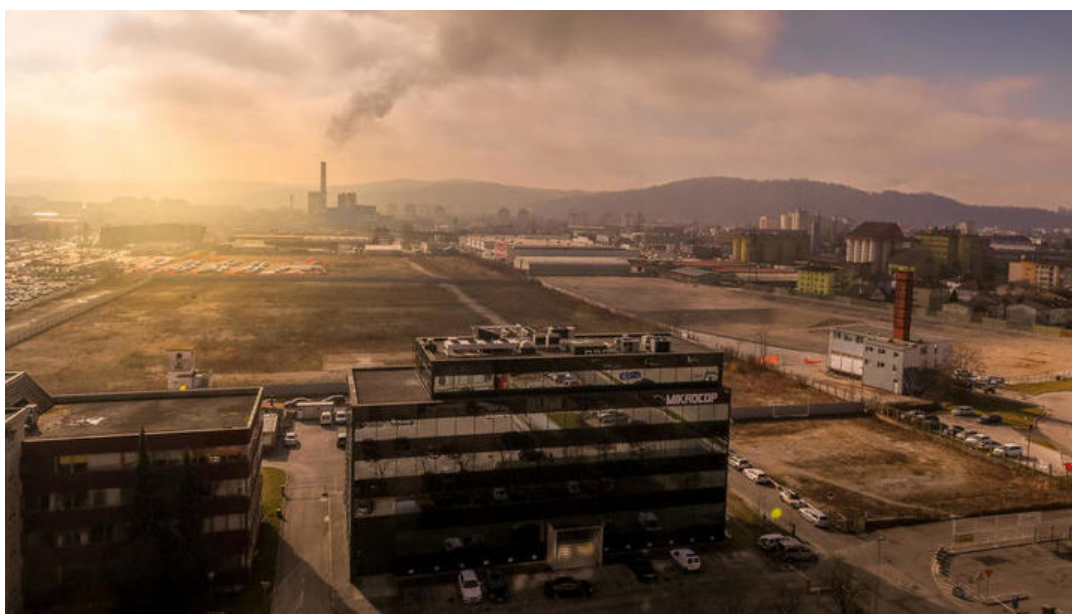

Foto: Aleš Beno

Več iz teme:

[gradbeništvo >](#)

[Anjo Žigon >](#)

[Ministrstvo za okolje in... >](#)

[Tomaž Krištof >](#)

[Zbornica za arhitekturo... >](#)

[Ikea >](#)

V članku »**Gradnja trgovskega centra Ikea se zamika**« v Financah dne 7.6.2019 gospod **Anjo Žigon** navaja, da je v preteklosti, govor je o času veljavnosti Zakona o **graditvi** objektov (ZGO-1, 2008-2018), gradbeni inženir lahko bil odgovorni vodja projekta za stavbe, sedaj pa da jim je ta pravica z odločitvijo **Ministrstva za okolje in prostor** (MOP) bila odvzeta.

Navedeno ne drži. ZGO-1 je glede vodenja projekta imel enako določilo kot današnji **Gradbeni zakon**, in sicer, da je (odgovorni) vodja projekta strokovnjak tiste stroke, ki glede na namen objekta prevladuje. MOP je leta 2011 na svoji spletni strani objavilo zbirko vprašanj in odgovorov s področja **graditve**, kjer je podano sledeče pojasnilo: »Glede na določbe tretjega odstavka 45. člena mora pri stavbah investitor kot odgovornega vodjo projekta imenovati arhitekta, saj ta pri stavbah praviloma prevladuje, pri gradbeno inženirskih objektih pa tistega odgovornega projektanta, čigar stroka pri projektu glede na vrsto gradnje prevladuje.« Enako pojasnilo je že leta 2008 izšlo tudi v knjigi Zbirka predpisov o **graditvi** objektov z uvodnimi pojasnili.

V kolikor je kot vodja projekta za stavbe podpisan gradbeni inženir in ne arhitekt, je tak projekt izdelan v nasprotju z zakonom. Tako je veljalo pod prejšnjim zakonom (ZGO-1, 2008-2018) in tako velja tudi sedaj.

Tomaž Krištof

v. d. predsednika Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije

Več iz teme:

gradbeništvo >

Anjo Žigon >

Ministrstvo za okolje in... >

Tomaž Krištof >

Zbornica za arhitekturo... >

Ikea >

Slovenija, Podravje • Za gojenje industrijske konoplje kljub široki uporabnosti majhen interes

Žilava stebila konoplje uničujejo kombajne

Največja težava v pridelavi industrijske konoplje je še zmeraj spravilo, zato pridelek večina pobira ročno. Potrebujemo lastne sorte, ki bodo že po svoji osnovi prilagojene na naše pridelovalne razmere.

Naši dedki in babice so nekoč eno od svojih njiv gotovo namenili konoplji, ki so jo v časih večje samooskrbe uporabljali za vlakna, semena in olja. V Sloveniji je bila najbolj razširjena v drugi polovici 18. stoletja, kljub temu pa so jo kasneje izrinile in tako rekoč izbrisale s slovenske zemlje druge poljščine. Znova se je pri nas pojavila po letu 2004, ko se je začela poudarjati njena vsesplošna uporabnost tako v prehrani, medicini, **gradbeništvu** kot tudi v tekstilni, kozmetični, papirni in avtomobilski industriji. Poleg tega je industrijska konoplja, ki ji upravičeno rečejo rastlina za vse, lahko tudi surovina za pogonsko gorivo, v zadnjem času pa postaja zanimiva še za celo skupino novih inovativnih izdelkov. Ker gre za specifično rastlino, ki se razlikuje od prevladujočih poljščin na slovenskih njivah, zahteva njena pridelava specifično agrotehniko in prilagoditev mehanizacije. Največjo težavo našim pridelovalcem tako predstavlja spravilo.

V Podravju le šest kmetov

Na območju Kmetijsko-gozdarskega zavoda Ptuj je bilo v zadnjih letih kar nekaj poskusov oživitve gojenja industrijske konoplje; kmetje so zanjo odmerili del svojih njiv, pridobili dovoljenje kmetijskega ministrstva in si rekli, bomo videli, kako se bo obneslo. Mnogi so obupali že po prvem letu, bodisi zaradi pomanjkanja izkušenj, zaradi težav s strojnim spravilom, zaradi kate-

rega so mnogi pridelek spravili kar ročno, bodisi zaradi težav s prodajo. »Po naših podatkih se v Podravju z gojenjem industrijske konoplje danes ukvarja le šest kmetov, vsi skupaj pa obdelujejo maksimalno pet hektarjev zemljišč, kar je malo,« je povedala kmetijska svetovalka Bernarda Trafela.

Na kmetiji Muršek v Pobrežju v občini Videm, kjer se ukvarjajo predvsem s pridelavo zelenjave, so lani prvič posejali industrijsko konopljo, in sicer na poskusnih 40 arih. »Že takoj smo se odločili, da bomo konopljo uporabili za čaj, za katerega potrebujemo konopljne cvetove. Pobrli smo jih ročno, da jih nismo poškodovali, kar zaradi manjše površine ni bilo tako težko, poleg tega smo se izognili težavam z žetvijo s kombajnom,« je pojasnila Mira Muršek. V času zrelega semena so namreč stebila konoplje že zelo žilava in se pri žetvi navijajo na strojne dele kombajna, ki je narejen za žetev drugih, manj tovrstno zahtevnih žit. Te strojne dele je pri žetvi konoplje treba ves čas čistiti, kar žetev podaljšuje in otežuje, predvsem pa poškoduje kombajn. Pri Murškovih so pobrali za 160 kilogramov cvetov, od tega so nekaj malega prodali za izdelavo CBD smole, preostalo pa so porabili za čaj, ki ima blagodejne učinke na cel organizem in ki ga pravkar pakirajo. »Dogovarjamo se za prodajo v Jagru, upam, da nam bo uspelo, kajti pošiljanje po pošti izdelek občutno podraži in je na koncu poštnina več vredna od čaja.«

Konoplja – čistilka zemlje

Tudi na posestvu Sončni raj v Malečniku, kjer industrijsko konopljo na hektarju in pol gojijo že peto leto, večinoma ročno pobirajo cvetove. »Če pa konopljo žanjemo za seme, najamemo kombajn. Pri nas ni posebnih kombajnov za spravilo konoplje, ampak se uporabijo stari modeli klasičnih kombajnov, ki so primerni tudi za žetev konoplje, saj so bolj zaprti od novih in jim konoplja težje pride do živega. A je tudi za žetev konoplje s starim kombajnom potrebno veliko prakse, da ga upravljavec ne uniči. Gotovo bi bili potrebni specializirani stroji,« je prepričan Bogdan Mak, ki konopljne izdelke: kapljice, mazila, čaje, olja, sirupe, semena in moko prodaja na spletu, povezal pa se je tudi s televizijskimi prodajami. »Po petih letih postaja jasno, da se od tega da živeti, če imaš kmetovanje rad, seveda, zdaj sva zaposlena dva, v prihodnje razmišljamo še o dveh do treh delovnih mestih.«

Poleg težav s spravilom na drugi Konopko opozarjajo tudi na nujnost vzgoje lastnih sort industrijske konoplje, saj za zdaj v Sloveniji teh nimamo, bi pa bile potrebne, saj bi bile že po svoji osnovi prilagojene na naše pridelovalne razmere. Ko bodo odpravljene vse te težave, bo lahko tudi več zanimanja za pridelavo, so prepričani, industrijska konoplja kot rastlina prihodnosti pa ni samo gospodarsko zanimiva, ampak opravlja tudi vlogo čistilke zemlje. Jo namreč

rahlja in je odlična za fitoremediacijo, saj zemljo dokazano čisti težkih kovin, radioaktivnih elementov in fitofarmaceutskih sredstev, ki so se znašli v njej. Poleg tega ima dober hektarski donos, za rast ne potrebuje pesticidov in zahtevne obdelave, je primerna za kolobarjenje in je CO₂ nevtralna.

Senka Dreu

Projekt za rešitev težav v pridelavi

Agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS) in kmetijsko ministrstvo sta podprla raziskovalni projekt Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije (IHPS) o pridelavi industrijske konoplje v Sloveniji, da bi pripomogla k reševanju težav v pridelavi. Projekt, ki se je začel oktobra 2016 in se bo končal letošnjo jesen, zajema celovito raziskavo o možnostih uspešne pridelave industrijske konoplje v slovenskih pridelovalnih razmerah, iskanje ustreznih sort in vzgojo lastnih ter odločitev, uporaba katere tehnologije je najprimernejša za kakovostno pridelavo industrijske konoplje.

Foto: MZ

Največja težava v pridelavi industrijske konoplje je še zmeraj spravilo. V času zrelega semena so namreč stebila konoplje že zelo žilava in se pri žetvi navijajo na strojne dele kombajna, ki je narejen za žetev drugih, manj tovrstno zahtevnih žit.

Razkol v inženirski zbornici

Dnevnik

PETEK, 14. JUNIJ 2019 OB 09:00

Več kot 400 članov inženirske zbornice je prepričanih, da jih je stanovska organizacija izdala, ker ni preprečila "grobe diskriminacije" – odvzema statusa pooblaščenega inženirja. Na inženirski zbornici odgovarjajo, da člani ohranjajo vse

Razkol v inženirski zbornici

D [dnevnik.si/1042889248/slovenija/razkol-v-inzenirski-zbornici](https://www.dnevnik.si/1042889248/slovenija/razkol-v-inzenirski-zbornici)

Gradbeni inženirji se bojijo, da bodo z odvzemom statusa pooblaščenega inženirja ostali tudi brez dela. (Foto: Tomaž Skale)

Nova **gradbeno-prostorska zakonodaja** ni sprla zgolj arhitektov in inženirjev. Razkol povzroča tudi znotraj **Inženirske zbornice Slovenije**. Včeraj smo v *Dnevniku* poročali, da so si arhitekti in inženirji skočili v lase zaradi razlage ministrstva za okolje in prostor, da lahko gradnjo stanovanjskih in javnih oziroma vizualno izpostavljenih stavb vodijo izključno arhitekti. Notranja trenja med inženirji pa rastejo iz očitkov gradbincev, da matična **inženirska zbornica** ni preprečila »grobe diskriminacije«, kot imenujejo odvzem statusa pooblaščenega inženirja delu članstva.

Ta status so po stari zakonodaji dobili vsi, ki so se vpisali v imenik **Inženirske zbornice Slovenije**: tako odgovorni projektanti kot odgovorni nadzorniki ter odgovorni vodje del na gradbiščih. Po novi zakonodaji lahko ta najvišji naziv v gradbeni hierarhiji uporabljajo izključno le še projektanti, torej inženirji s pravico do risanja načrtov.

Po podatkih gradbincev je status pooblaščenega inženirja izgubilo okoli 1300 članov **inženirske zbornice**, ki smejo na trgu nastopati le še kot nadzorni inženirji oziroma vodje del. Slednje je zbornica tudi izbrisala iz evidence pooblaščenih inženirjev in zanje vzpostavila ločeno evidenco vodij del.

Prizadeti inženirji ugotavljajo, da jim nova zakonodaja jemlje že pridobljene pravice in možnost nastopanja na prostem trgu EU, saj se kot pooblašчени inženirji ne bodo mogli več prijavljati na javne razpise niti v Sloveniji niti v drugih evropskih državah. Prav tako ne bodo mogli sodelovati z zasebnimi investitorji. Preko 400 gradbenih inženirjev je zato naročilo pravno mnenje pri mariborski pravni fakulteti, v katerem **Tomaž Keresteš**, **Martina Repas** in **Petra Weingerl** ugotavljajo, da nova zakonodaja ni v skladu z ustavo.

Zmeda med javnimi naročniki

Tako na ministrstvu za okolje in prostor kot **inženirski zbornici** očitke zavračajo. Oboji, nadzorniki in vodje del, po njihovih pojasnilih ohranjajo vse svoje pravice in lahko še naprej opravljajo vsa dela, ki so jih smeli opravljati doslej. Priznavajo sicer, da je spremenjeni sistem sprva povzročil težave nekaterim nadzornim inženirjem, a bi morale biti te zdaj odpravljene. Določeni javni naročniki so še po spremembah zakonodaje v razpisih za nadzorne inženirje zahtevali izključno pooblaščen inženirje, čeprav bi morali prijavo omogočiti tudi tistim, ki po novem nosijo »zgolj« naziv nadzorni inženir. »**Inženirska zbornica** je na to opozorila tiste javne naročnike, na katere so nas opozorili člani. O tem smo obvestili tudi okoljsko ministrstvo, ki je obvestilo ministrstvo za javno upravo, to pa javne naročnike. Od tedaj se na zbornico s tem problemom nadzorni inženirji niso več obrnili,« so povedali v zbornici.

V drugih evropskih državah po besedah državnega sekretarja na okoljskem ministrstvu **Aleša Prijona** nadzorni inženirji težav sploh ne bi smeli imeti. »Če je posamezniku dovoljeno vršiti nadzor pri nas, mu mora biti to dovoljeno tudi v drugih članicah EU. Za to skrbijo stanovske zbornice, ki zagotavljajo vzajemno priznavanje strokovnih kvalifikacij med državami,« je pojasnil.

Očitki o razkroju kompetenc in znanja

Toda prizadeti inženirji vztrajajo, da brez naziva pooblaščen inženir na trgu ne obstajajo. Še več. Prepričani so, da prinaša nova regulacija tudi razkroj na področju inženirskih kompetenc in znanja. Kajti vsi projektanti z nazivom pooblaščen inženir so po novem dobili pravico do vodenja del, tudi tisti, ki nimajo nobenih izkušenj ali opravljenega strokovnega izpita s tega področja. To še dodatno poslabšuje položaj tistih, ki ne smejo več uporabljati naziva pooblaščen inženir, opozarjajo prizadeti gradbinci.

Na **inženirski zbornici** pojasnjujejo, da je bil eden od namenov zakonodajalca poenotenje reguliranih poklicev z Evropsko unijo, kjer ne poznajo odgovornih projektantov, odgovornih nadzornikov in odgovornih vodij del (ti poklici niso regulirani), temveč zgolj pooblaščenega arhitekta in pooblaščenega inženirja. »Ker ta dva poklica v EU prvenstveno – v večini primerov celo izključno – opravljajo projektanti, je ministrstvo povzelo takšno ureditev,« so pojasnili. Ob tem so opozorili, da so si ministrstva za gospodarstvo, za javno upravo in za delo zaradi deregulacije **gradbeništva** prizadevala celo za ukinitvev regulacije poklica vodje del, ki je slovenski unikum.

O sporu zdaj odloča ustavno sodišče, razočarani gradbeni inženirji pa bodo na zboru matične sekcije v torek odločali celo o izstopu iz **inženirske zbornice**.

Tehnogenij – največji tehniški dogodek v Posavju

Objavljeno: Petek, 14.06.2019 Rubrika: [NOVICE](#) Redakcija

Večji del dogodka je zaradi vročine potekal v garažah poslovne stavbe GEN energije.

V **Informacijskem središču GEN v Vrbini** danes poteka **največji tehniški dogodek v Posavju – festival Tehnogenij**, ki ga že osmo leto skupaj organizirata **Šolski center Krško-Sevnica** in **podjetje GEN energija**.

Na krajši otvoritveni slovesnosti so mlade iz nekaterih posavskih osnovnih in srednjih šol nagovorili **generalni direktor GEN Martin Novšak**, **direktorica ŠC Krško-Sevnica Erna Župan Pirkovič** in **krški župan mag. Miran Stanko**. Novšak je dejal, da z dogodkom spodbujajo interes mladih za študij naravoslovja in tehnike, saj v skupini GEN potrebujejo tovrstne kadre za dolgoročno in zanesljivo oskrbo z električno energijo iz nizkoogljičnih virov.

Otvoritvena slovesnost pred vhodom

»To ta družba potrebuje, od tega je odvisno gospodarstvo in standard življenja,« je dejal. Župan Pirkovičeva je pojasnila premik prireditve z oktobra na junij, s čimer so omogočili dijakom, da predstavijo svoje izdelke v okviru zaključnega izpita in poklicne mature, pa tudi druge uspešne izdelke, ki so nastali med šolskim letom, na čelu s solarnim avtomobilom, ki je znova zmagal na mednarodni dirki v Sisku, in mostom iz špagetov, s katerim so dijaki prav tako tekmovali na mednarodnem tekmovanju, ter projektom pametnih inštalacij dijakov Gimnazije Krško. Stanko je izrazil veselje, da se tradicija Tehnogenija nadaljuje in raste, s tem pa promovira tehnične poklice, ki jih v državi primanjkuje.

Kot je povedal idejni avtor prireditve, **ravnatelj SPSŠ Jože Pavlovič**, osnovni namen prireditve sicer ostaja isti – promocija tehnike in tehničnih ved med mladimi, saj si šola in GEN energija prizadevata z različnimi aktivnostmi dijake pritegniti tako v svet tehnike kot gospodarstva. »Vesel sem, da je prireditev po osmih letih še vedno živi, še več, vse bolj je prepoznana v okolju,« je poudaril in dodal, da imajo v zadnjih letih bolj kot s pridobivanjem razstavljalcev težave, kako vsem zagotoviti prostor na dogodku. Letos se jih predstavlja že okoli 20, od društev, osnovnih in srednjih šol do fakultet in inštitutov.

Na dogodku, ki so ga zaradi vročine prestavili v notranjost oz. v garaže poslovne stavbe GEN energije, tako sodelujejo: organizatorja **Šolski center Krško-Sevnica** (predstavitev izbora maturitetnih izdelkov dijakov poklicne mature, projekt Pametna omrežja: vklop razstave v eksperimentalnici s telefonom, solarni avtomobil, predstavitev šol) in **GEN energija** (simulacija energetska mešanica, Svet energije, predstavitev projekta JEK 2); druga podjetja v skupini GEN – **NEK** (simulacija delovanja NEK), **HESS** (simulacija delovanja verige hidroelektrarn na spodnji Savi), **TEB** (delovanje termoelektrarne Brestanica) in **GEN-I** (predstavitev električnih avtomobilov TESLA); **Fakulteta za energetiko, UM** (kviz: Kaj veš o energetiki?, celovita predstavitev Inštituta za energetiko: izdelava metalografskih obrusov za mikroskopske analize materialov, merjenje karakteristik električnih strojev, merjenje sončnih elektrarn), **Fakulteta za strojništvo, ULJ – DBF Edvard Rusjan Slovenian team** (predstavitev zmagovalnega študentskega ultralahkega letala), **Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, ULJ** (predstavitev vsebin iz hidrotehnike), **Fakulteta za elektrotehniko, ULJ** (predstavitev raziskovalnih dejavnosti), Inštitut Jožef Stefan, Raziskovalni odsek za tehnologije znanja (humanoidni robot NAO), **ICJT – Izobraževalni center za jedrsko tehnologijo** (delavnica o radioaktivnosti in ionizirajočem sevanju), **OŠ Jurija Dalmatina Krško** (delavnica First LEGO League), **OŠ Sava Kladnika Sevnica** (predstavitev izdelkov učencev, nastalih med urami tehnične vzgoje in izbirnih predmetov), **Modelarski klub Krško** (predstavitev modelov letal, dronov in helikopterjev; predstavitev simulatorja letenja), **Radio klub Krško** (predstavitev dejavnosti in v živo povezovanje), **Radio klub Brežice** (predstavitev dejavnosti in v živo povezovanje), **Društvo ljubiteljev astronomije** (opazovanje Sonca s teleskopom in PST / »personal solar telescope«) in **Odiseja Planetariji** (ogledi Planetarija in delavnice s tekočim dušikom).

Tehnogenij je danes odprt še do 17. ure.

P. P.

Po prvih analizah voda in zrak v okolici Frigmata nista onesnažena

Pristojni pravijo, da nevarnosti za zdravje prebivalcev ni

B. R., G. K., La. Da., Foto: BoBo 14. junij 2019 ob 10:57 Zadnji poseg: 14. junij 2019 ob 16:25
MMC RTV SLO, Radio Slovenija, STA

Zaradi fotovoltaične elektrarne na strehi obrata, ki je v celoti pogorela, pa ni prišlo niti do onesnaženja s kakšno od strupenih ali rakotvornih snovi. Foto: B...

Premier Marjan Šarec, ki si je ogledal pogorišče obrata Frigmata v Podskrajniku pri Cerknici, je ocenil, da je najpomembnejše to, "da so prebivalci na varnem". Pohvalil je delo vseh služb, ki so hitro in učinkovito ukrotile in sanirale prve posledice.

Na območju požara v podjetju Frigmat iz Podskrajnika so predstavniki Agencije RS za okolje, Nacionalnega inštituta za javno zdravje in Uprave RS za varno hrano že vzeli prve vzorce, da bi analizirali morebitno onesnaženost okolja. Meritve snovi v vodi in v zraku so začeli danes, prve analize kažejo, da ni prišlo do onesnaženosti.

Nacionalni inštitut za javno zdravje medtem poziva krajane, da vrtnine in sadje, ki so vidno onesnaženi s sajami, zavržejo, drugih vrtnin in sadja pa naj ne uživajo do objave izsledkov analiz. Foto: BoBo

Vzorke vode bodo jemali tudi še prihodnji teden na nekoliko širšem območju, na katerem bi po predvidevanjih Inštituta za raziskovanje krasa iz Postojne lahko prišlo do onesnaženja.

V zrak je šlo veliko dima

Požar se je razširil v obratu Frigmata v industrijski coni Podskrajnik pri Cerknici, ki obsega halo v velikosti 20.000 kvadratnih metrov in skladišče v velikosti 20.000 kvadratnih metrov. Lastnik in vodja proizvodnje sta takoj prispela na kraj nesreče, kjer so delavci sprva požar skušali pogasiti sami, a jim to ni uspelo. Vodja intervencije **Blaž Kranjc** je poudaril, da so bili o požaru obveščeni ob osmi uri zvečer in aktivirali vse enote iz gasilske zveze Cerknica, a so videli, da bodo potrebovali okrepitve. Poudaril je, da je bil požar zahteven, saj je bil objekt tudi nestabilen in visok. Požar pa so omejili med 22. uro in polnočjo. Pri intervenciji je sodelovalo 314 gasilcev iz sedmih zvez.

V zrak je šlo veliko dima, a prve raziskave ekološkega laboratorija z mobilno enoto kažejo, da ni večje nevarnosti za zdravje ljudi. Kljub temu so bile iz preventivnih razlogov na območju zaprte tri šole in dva vrtca.

Celotno območje požara je zaprto tudi zaradi kriminalistične preiskave, ogled opravlja osem kriminalistov in trije izvedenci nacionalnega forenzičnega laboratorija, smrad pa ni več tako močan. Kot so opozorili v Civilni zaščiti Cerknica, je dim v zraku danes še prisoten.

Uprava za veterinarstvo: Do konca analiz odsvetujemo pašo

Prekuhavanje vode

Komunala Cerknica je obvestila porabnike pitne vode iz naselij **Cerknica, Dolenja vas, Dolenje Jezero, Goričice, Grahovo, Ivanje selo, Lipsenj, Martinjak, Otok, Podskrajnik, Rakek, Slivice, Unec, Zelše, Žerovnica, Gorenje Jezero in Laze**, da je treba do preklica pitno vodo preventivno prekuhavati. Zadostuje, da voda burno vre tri minute, nato jo hranite v hladilniku in porabite v 24 urah. Če je voda motna, jo pred prekuhavanjem zbistrite z usedanjem in nato filtrirajte, svetujejo.

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin po požaru v tovarni Fragmat v Podskrajniku tamkajšnjim prebivalcem svetuje, naj do pridobitve izsledkov analiz na onesnaženem območju živali ne pasejo oz. jih s paše umaknejo v hleve in omejijo gibanje hišnih ljubljencev. Kjer živali ni mogoče odmakniti s pašnikov, uprava svetuje, naj jim na pašnikih omejijo gibanje in pokladajo krmo, pridobljeno z neonesnaženih območij oz. pridobljeno pred nastankom požara ali zunaj prizadetih območij. Uprava poleg tega priporoča še, da se krma, pridelana na onesnaženem območju, po požaru označi in namesti ločeno od preostale krme in da se živali napajajo z vodo iz javnega vodovoda.

Šarec: Pomembno je, da so prebivalci na varnem

Prizorišče požara si je ogledal tudi predsednik vlade **Marjan Šarec** in pohvalil delo gasilcev in drugih pristojnih služb. "Pomembno je, da so zdaj prebivalci na varnem, zato je občina tudi preventivno zaprla vzgojno-varstvene zavode, da izloči vse možnosti nevarnosti." Dodal je še, da je šlo za sodoben proizvodni objekt, odprt leta 2012, zato je škoda velika. Šarec je tako ocenil, da je "za lastnika to zelo tragičen dogodek, saj je bila to najmodernejša tovarna za izdelavo izolativnega materiala".

Pogorišče sta si ogledala cerkniški župan Marko Rupar in predsednik vlade Marjan Šarec. Foto: BoBo

Vodno zajetje ni bilo v območju, kamor je padal pepel

Foto in video: Požar v obratu Fragmat v Podskrajniku pod nadzorom

Župan občine Cerknica **Marko Rupar** je poudaril, da je bila intervencija zelo hitra in da so občane sproti obveščali o položaju in navodilih prek spletne aplikacije in lokalnega radia. Izdali so tudi navodilo za prekuhavanje vode, ki pa je preventivno, saj je zaradi velike porabe vode pri gašenju vprašanje, ali lahko čistilna naprava sledi taki porabi. "Vodno zajetje ni bilo v območju, kamor je padal pepel. Direktne stika oz. tega, da bi prišlo do vdora meteorne vode, ni bilo," je dodal. "Je pa to velik udarec tudi za lastnika," je dejal Rupar. Po prvih županovih ocenah je zagorelo na mlinu za repromaterial, požar pa je izbruhnil na glavnem stroju, ki proizvaja plošče stirodur. So pa delavci pravočasno odstranili nevarne snovi in zapustili objekt, tako da ni bil poškodovan nihče, je še dejal Rupar.

Gost dim je šel v zrak šest do sedem kilometrov proti Rakitni, tudi saje. Foto: Franc Perko

Zajc: Gorelo ni nič podobnega kot v Kemisu

Minister za okolje **Simon Zajc** je dejal, da ni gorelo nič takšnega, zaradi česar bi lahko predvidevali, da bo prišlo do hujše okoljske škode. "Predvsem zato, ker je bila intervencija zelo hitra in zelo učinkovita že samih delavcev v tem objektu," je dodal. Po Zajčevih besedah so imeli v obratu pravilno požarno varnost zagotovljeno. "Ni gorelo nič podobnega kot v Kemisu, s čimer se zdaj vlečejo vzporednice. Je pa Kemis poskrbel, da je bila ta intervencija tako hitra," je še zagotovil minister. Kot je še dejal ob robu srečanja z varuhom človekovih pravic, ga je najbolj skrbelo, kaj bo z vodami. "Ampak so poskrbeli za obvoje in poskrbeli, da se jih je zaježilo. Po prvih analizah, ki jih je naredila terenska laboratorijska enota, ne pričakujemo, da bo prišlo do kakšnega hujšega onesnaženja okolja, kar je dobra novica," je ponovil.

Tudi poveljnik Civilne zaščite RS **Srečko Šestan** je Šarcu pred ogledom kraja povedal, da je bilo dogajanje "bliskovito rešeno" in da je bil zato, ko je prispel na kraj nesreče, "pozitivno presenečen". Izrazil je zadovoljstvo, da so dobro prakso po Kemisu obdržali, tudi državni organi in nekateri strokovnjaki, ki se takoj odzovejo in predlagajo ukrepe.

Tehnični direktor: Škoda je gromozanska

Medtem je župan Cerknice še spomnil, da je bila investicija v novo tovarno, zgrajeno leta 2012, 20 milijonov evrov, za približno pet milijonov evrov je zgorelo repromateriala. Tehnični direktor Fragmata in sin lastnika **Rok Žgajnar** je povedal, da bodo prihodnji teden sklicali krizne sestance, na katerih se bodo dogovorili, kako naprej. Podjetje so imeli sicer zavarovano, vendar ne vedo, kdaj in če ga bodo gradili na novo. To lahko predstavlja težavo tudi za delavce. Te je pohvalil, da so se hitro in prisebno odzvali na požar.

Ogled prizorišča požara v Fragmatu in izjava predsednika vlade Marjana Šarca

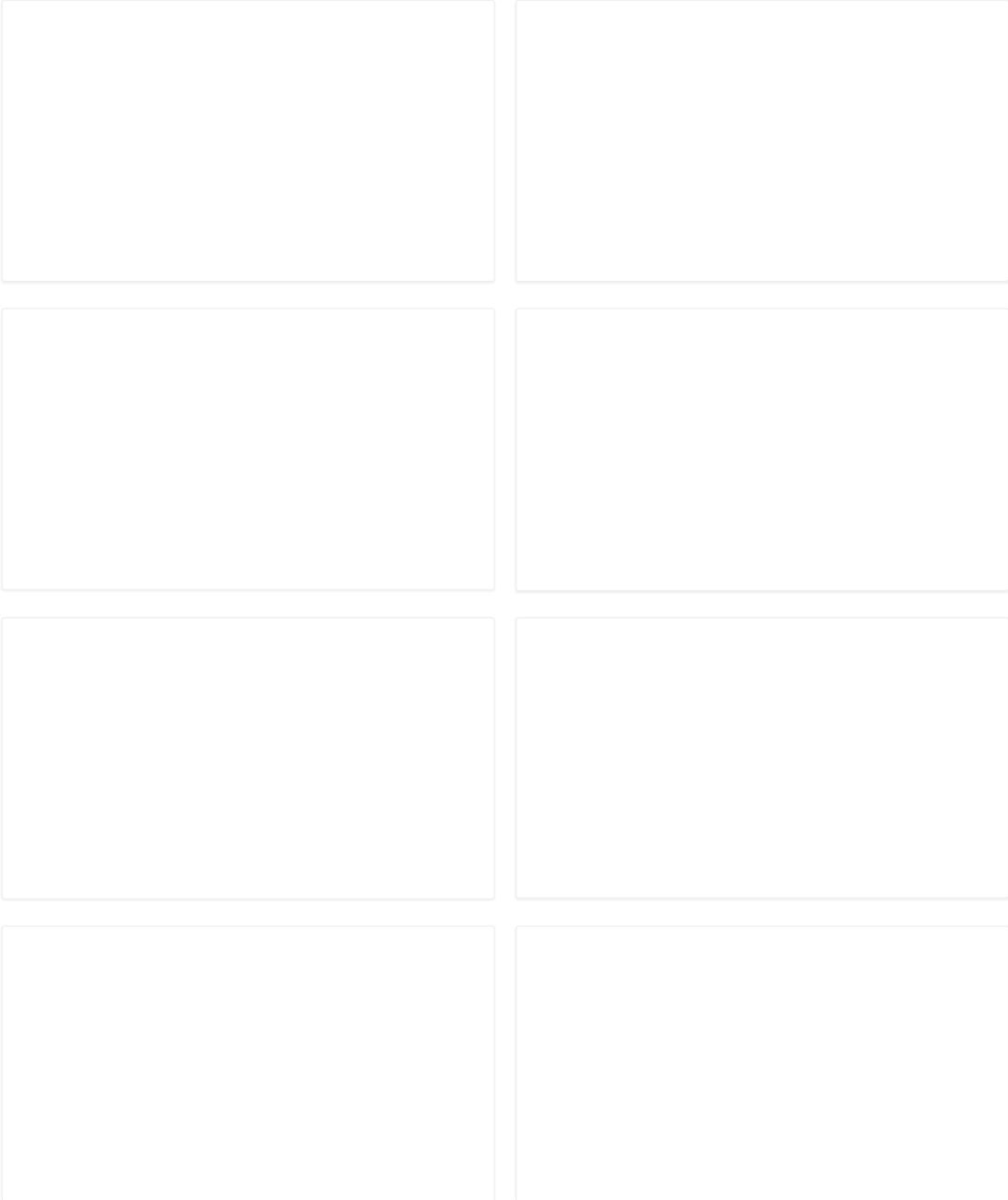
Fragmat je bil največji proizvajalec stirodurja v Sloveniji

Proizvodnja v Fragmatu je sicer delovala 24 ur na dan, vse dni v letu. "Težava je, ker je bila ta proizvodnja v vzponu, saj je v vzponu **gradbeništvo**, kar bo velik udarec tudi za komercialni del, zagotovo se bodo povečale tudi cene tega materiala," je dejal župan. Skladišče Fragmata je bilo namreč polno stirodurja, to podjetje pa je njegov največji proizvajalec v Sloveniji.

Vseh delavcev v podjetju je približno 40. Ministrica za delo **Ksenija Klampfer** je dopoldne tako že stopila v stik s kadrovskim direktorjem Fragmata Dušanom Žužkom, na nesrečo sta se na njeno zahtevo že odzvala Zavod RS za zaposlovanje in Center za socialno delo Primorsko-Notranjska. "Ministrica in direktor se bosta sestala prihodnji teden, ko bosta pregledala načrte in možnosti za naprej s ciljem, da se poskrbi za delavke in delavce oziroma, da se pomaga podjetju," so sporočili z ministrstva.

Zaradi požara je nastala škoda tudi na sosednji stavbi podjetja Alpod, kjer so popokale šipe na oknih, ki so obrnjene proti Fragmatu, stopil se je tudi stiropor na fasadi, zato jo bodo morali obnoviti.

Preventivni ukrepi po požaru v Fragmatu

Tanja Vujinović: MetaVrt & v osmo/zi do po

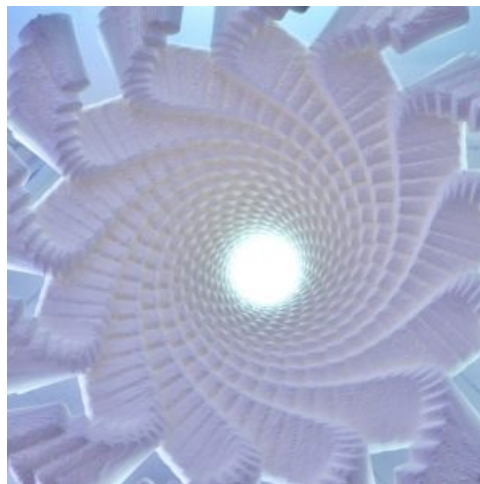
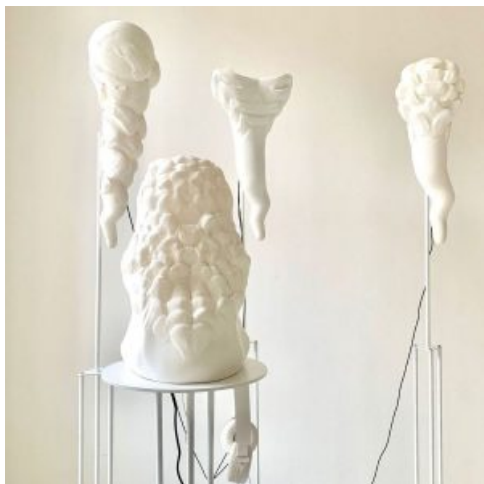

V SOBOTO TUDI OSMO/ZA DO POLNOČI

Vljudno vas vabimo, da se nam v času Poletne muzejske noči v soboto razstavi Tanje Vujinović: MetaVrt Sfera2. Odprti bomo med 17. in 19. urami. Vstop prost.

OSMO/ZA,Slovenska 54 (osmo nadstropje), Ljubljana Produkcija
instalacij Arbora in Carboflora: SciArtLab IJS Soorganizacija: Dri
in umetnost in Zavod Projekt Atol Projekt je podprl Oddelek za ku
Razstava je odprta do 26. junija, vsak delovni dan, od 17. do 20. u

Vrt “ni nikoli zgolj vrt, ki se tičeposameznikove zasebnosti, v kate
tista ploskev zemlje na Zemlji, v posamezniku ali v družbenem ko
etične in državljanske vrline, ki rešujejo realnost destruktivnih im
naše. – Robert Pogue Harrison MetaVrt Sfera2je ekosistem, sestav
oblik, ki skrbijo za naše zdravje in zdravje naših okolij. Ti objekti,
paleobotaniko, tehnologijami umetne inteligence, fiziko plazme in
virtualni svet in fizične instalacije avtorica raziskuje prepletanje m
povezujejo preteklost in prihodnost ter prepletajo dejstva in eleme
že sam naslov, avtorico navdihujejo številne metafore, vezane na v
Sfero2, so:Karboflora,Fontana,Arbora in ZaščitnikiterGenera.

Tanja Vujinović(rojena 1973. leta) je novomedijska umetnica, ki d
Njena dela so bila razstavljana v številnih pomembnih galerijah in
na področjih oblikovanja, vizualne umetnosti in filozofije.

Več

Sodelujoči: Jan Kušej (Sfera2); Gaja Boc (Karboflora); Sara Berto Snyder (Sfera2); dr. Vid Podpečan (Arbora); Dariusz Andrulonis (Fontana, Genera); Arijana Filipić, Oddelek za biotehnologijo in sile za biologijo (Fontana); dr. Gregor Primc, Oddelek za inženirstvo p Jožef Stefan (Fontana); dr. Luka Suhadolnik, Oddelek za nanostru (Genera); Stephan Doepner, Cirkulacija 2 (Genera); Maja Koblar, mikroanalizo (CEMM), Institut Jožef Stefan (Genera); Gregor Krj Zahvala: Prof. Saša Novak, Vid Podpečan, Jan Kušej, Jelena Guga Petrović, Inštitut za fiziko Univerze v Beogradu, Stephan Doepner RogLab, Tomo Per, Institut Jožef Stefan: Oddelek za tehnologije z materiale, Center za elektronsko mikroskopijo in mikroanalizo (CI in optoelektroniko.

Copyright © *2019* *Atelje in Zavod Ultramono, Tanja Vujinovic

Atelje in Zavod Ultramono, Tavčarjeva 5, SI -1000 Ljubljana M/v

100*skype:ultramono.org info@ultramono.org

Odnosi z javnostmi: Urška Comino

ursaurska@gmail.com +386 31 357 965

14. 6. 2019

AVTOR

Administrator

Oster boj za velike posle

Dnevnik

PETEK, 14. JUNIJ 2019 OB 00:00

Vigri so veliki posli in temu primerno srditi so tudi boji, ki spremljajo uveljavljanje nove **gradbene zakonodaje**. Še posebej vroč postaja sicer že star konflikt med inženirji in arhitekti, kdo lahko vodi projekt gradnje posameznega objekta.